

SINDICATURA DE COMPTES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

INFORME DE FISCALITZACIÓ SOBRE LES MESURES ADOPTADES PER LES ENTITATS LOCALS EN MATÈRIA D'ESTALVI I EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

Situació a 30 de juny de 2023

RESUM

La Sindicatura de Comptes ha realitzat una fiscalització coordinada amb el Tribunal de Comptes i els OCEX de caràcter fonamentalment operatiu o de gestió, que s'ha centrat en l'anàlisi dels procediments i actuacions realitzades per les entitats locals de la Comunitat Valenciana per a la planificació i el control de les polítiques d'estalvi i eficiència energètica.

En una primera fase, ens limitem a comprovar l'existència de plans generals d'estalvi de les 69 entitats integrants de la mostra inicial per mitjà d'un senzill qüestionari de cinc preguntes, per a obtenir una visió general de la situació de la seua planificació en matèria d'estalvi i eficiència energètica i, en una segona fase, efectuem una anàlisi exhaustiva dels PACES¹ aprovats per les entitats adherides al Pacte dels Alcaldes,² així com dels plans sectorials o parcials aprovats per les entitats locals, per mitjà de l'anàlisi i comprovació de les respostes obtingudes del qüestionari emplenat pels ajuntaments.

Com a resultat del treball efectuat en l'obtenció, anàlisi i tractament de les dades recopilades, així com la seua validació, cal destacar les conclusions generals següents:

1. La pràctica totalitat dels ajuntaments que conformen la mostra inicial (població superior a 20.000 habitants) es troben adherits al Pacte dels Alcaldes i al voltant del 50% disposen d'un instrument de planificació general vigent en matèria d'estalvi i eficiència energètica (PACES), mentre que el 50% restant disposa d'alguna mesura de caràcter sectorial.
2. Dels quinze ajuntaments que integren la mostra de la fase II (població de més de 50.000 habitants), catorze estan adherits al Pacte dels Alcaldes. D'aquests catorze ajuntaments, huit han aprovat un PACES amb el contingut mínim establert en el marc normatiu d'aplicació, si bé amb algunes excepcions com ara la no inclusió del pla de mobilitat i alguns aspectes sobre el marc actual i de caràcter organitzatiu i financer.

Pel que fa als sis ajuntaments restants, a excepció d'un –del qual no hem pogut obtenir informació– tres manifesten que aquest document es troba en fase d'elaboració i dos que tenen previst iniciar-ne la tramitació.

3. Els plans de mobilitat urbana sostenible que preveu la Llei 7/2021 no han sigut aprovats per tres dels quinze ajuntaments inclosos en la fase II i únicament quatre estan actualitzats i adaptats al contingut previst en aquesta llei.
4. Únicament un ajuntament dels quinze compresos en la fase II compta amb un pla d'edificis públics i cap ha aprovat un pla d'enllumenat públic.

¹ Plans d'acció per al clima i l'energia sostenible.

² Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia o Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia.

5. En matèria de transparència, catorze ajuntaments inclouen un apartat en matèria mediambiental en la seua pàgina web mentre que només onze incorporen aquesta informació en el seu portal de transparència.

A més, han d'assenyalar-se les **limitacions a l'abast** inherents a la mateixa fiscalització i a la utilització de qüestionaris generals que, en alguns casos, no han sigut emplenats (Bétera, Montcada i Paterna en la fase I); en uns altres, no ho han sigut íntegrament i, en altres casos, les respostes facilitades han evidenciat una falta d'informació per part de les persones assignades al seu emplenament. A més, hem detectat incongruències entre les mateixes respostes, així com discrepàncies en la seua validació amb fonts externes.

Pel que fa als contactes directes amb les entitats, també s'han posat de manifest dificultats per a obtindre o validar les respostes al qüestionari i, en el cas de Sant Vicent del Raspeig, no ha sigut possible obtindre informació addicional. Finalment, en els casos en què no hem pogut contactar, hem validat i/o rectificat les respostes inicialment obtingudes de les entitats amb les fonts externes indicades.

NOTA

Aquest resum pretén ajudar a comprendre els resultats del nostre informe i facilitar la tasca als lectors i als mitjans de comunicació. Recomanem llegir l'informe complet per a conèixer el veritable abast del treball realitzat.

**Informe de fiscalització sobre les mesures adoptades per les
entitats locals en matèria d'estalvi i eficiència energètica**

Situació a 30 de juny de 2023

**Sindicatura de Comptes
de la Comunitat Valenciana**

ÍNDEX (amb hipervincles)

1. Introducció	3
2. Objectius i abast de la fiscalització	4
3. Responsabilitats dels òrgans de govern i direcció de l'entitat local en relació amb l'entorn de control	6
4. Responsabilitat de la Sindicatura de Comptes	7
5. Conclusions generals	7
6. Recomanacions	19
Apèndix 1. Anàlisi de l'entorn	21
Apèndix 2. Marc normatiu	24
Apèndix 3. Metodologia	28
Apèndix 4. Observacions addicionals sobre les mesures d'estalvi i eficiència energètica	33
Tràmit d'al·legacions	65
Aprovació de l'Informe	66
Annex I. Ajuntaments fase I	
Annex II. Qüestionari fase I	
Annex III. Qüestionari fase II	
Annex IV. Al·legacions presentades	
Annex V. Informe sobre les al·legacions presentades	

NOTA SOBRE LA UNITAT MONETÀRIA

Totes les dades econòmiques d'aquest informe s'expressen en euros. S'ha efectuat un arrodoniment per a no mostrar els cèntims. Les dades representen sempre l'arrodoniment de cada valor exacte i no la suma de dades arrodonides.

1. INTRODUCCIÓ

De conformitat amb la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, el Consell de la Sindicatura de Comptes va acordar incloure en el Programa Anual d'Actuació de 2023 i en el de 2024 la fiscalització sobre mesures d'estalvi i eficiència energètica en l'àmbit local, en col·laboració amb el Tribunal de Comptes.

Els poders públics tenen la responsabilitat de definir i impulsar polítiques d'estalvi energètic, que han d'implantar-se des de tots els nivells de l'Administració pública. La sostenibilitat energètica és una matèria en la qual tenen competències totes les administracions públiques, tant en l'àmbit europeu com en el nacional, autonòmic i també local.

Les entitats locals exerceixen un paper crucial per a aconseguir aquests objectius contribuint a la descarbonització i a reduir la dependència energètica. Posseeixen competències per a implementar mesures i polítiques destinades a millorar la qualitat de l'aire, promoure la transició cap a nous models energètics urbans, fomentar el transport col·lectiu sostenible, promoure l'estalvi energètic, desenvolupar ciutats més compactes, equitatives i saludables, així com gestionar eficaçment el reciclatge de residus.

Les polítiques d'eficiència energètica es divideixen en moltes línies d'actuació que fan que no resulte possible incloure-les en una sola fiscalització. Per a la determinació de l'abast del treball, el Tribunal de Comptes va efectuar una anàlisi preliminar de les possibles actuacions a realitzar en relació amb les mesures d'estalvi i eficiència energètica per part de les entitats locals.

Després d'aquesta anàlisi i en execució de l'acord adoptat per la Comissió de Coordinació en l'àmbit local del Tribunal de Comptes i els òrgans de control extern de les comunitats autònomes (OCEX), el Tribunal de Comptes va elaborar una proposta de fiscalització conjunta consistent a verificar el marc estratègic i la planificació de les mesures d'estalvi energètic de les entitats locals, amb l'objectiu general d'analitzar si les entitats locals disposen d'una adequada planificació i organització que permeta conèixer quines són les mesures adoptades o que hi ha previst realitzar i el seu seguiment.

La Sindicatura de Comptes ha realitzat les actuacions fiscalitzadores sobre les entitats de l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana i la resta dels OCEX, a excepció de Castella-la Manxa, les han efectuat sobre les entitats de l'àmbit territorial en què es desenvolupa la seua competència, mentre que el Tribunal de Comptes ha dut a terme la fiscalització de les entitats locals situades en comunitats autònomes sense OCEX (Cantàbria, Extremadura, La Rioja i la Regió de Múrcia) així com a Castella-la Manxa. Tot això amb la finalitat d'estendre l'àmbit subjectiu a un major nombre d'entitats i facilitar així un control més ampli i representatiu.

Les diferents fiscalitzacions efectuades per cada institució de control extern s'han desenvolupat sobre bases metodològiques compartides amb la finalitat de mostrar els resultats obtinguts de manera homogènia, coordinada i complementària.

2. OBJECTIUS I ABAST DE LA FISCALITZACIÓ

2.1. TIPUS DE FISCALITZACIÓ

De conformitat amb les línies bàsiques elaborades pel Tribunal de Comptes en coordinació amb els OCEX, hem efectuat una fiscalització coordinada de caràcter, fonamentalment, operatiu o de gestió mentre s'ha centrat en l'anàlisi dels procediments i actuacions realitzades per les entitats locals de la Comunitat Valenciana per a la planificació i el control de les polítiques d'estalvi i eficiència energètica.

Adicionalment, hem revisat, en determinats aspectes, el compliment de les disposicions legals i reglamentàries d'àmbit estatal, autonòmic i local en matèria d'estalvi i eficiència energètica, així com el de les recomanacions establides en la normativa esmentada.

2.2. OBJECTIUS

Els objectius d'aquesta actuació fiscalitzadora han sigut els següents:

1. Verificar l'existència de plans generals o parcials en matèria d'estalvi i eficiència energètica adoptats per les entitats locals de la Comunitat Valenciana.
2. Analitzar el procediment utilitzat per les entitats locals per a l'elaboració dels plans en matèria d'estalvi i eficiència energètica.
3. Comprovar si el contingut dels plans d'acció per al clima i l'energia sostenible (d'ara en avant, PACES) s'ajusta als requeriments de la normativa estatal i autonòmica i a les recomanacions dels plans nacionals.
4. Comprovar si la planificació realitzada per l'entitat local incorpora les obligacions establides en la normativa d'aplicació, que s'enumera en l'apèndix 2 d'aquest informe. En aquest sentit, s'ha d'indicar que la Comunitat Valenciana és una de les huit comunitats que compta amb legislació específica en matèria d'eficiència energètica, la qual cosa imposa una sèrie d'obligacions a les entitats locals del seu àmbit territorial.
5. Determinar si s'han definit procediments i sistemes per al seguiment i avaluació de les actuacions contingudes en els plans d'estalvi i eficiència energètica.
6. Verificar l'observança de les obligacions de transparència contingudes tant en la normativa reguladora estatal com en la normativa autonòmica corresponent.

2.3. ABAST DE LA FISCALITZACIÓ

Àmbit subjectiu

En una **primera fase** del treball, l'àmbit subjectiu s'ha estès a tots els ajuntaments de la Comunitat Valenciana amb municipis de població superior a 20.000 habitants¹ –que es detallen en l'**annex I** d'aquest informe–, així com a les diputacions provincials. En el quadre següent es mostren de forma agregada les entitats locals incloses en aquesta primera fase del treball.

Quadre 1. Nombre d'entitats locals de la Comunitat Valenciana. Fase I (població superior a 20.000 habitants)

Nombre d'habitants	Nombre entitats
De 20.001 a 50.000	51
De 50.001 a 100.000	11
Major de 100.000	4
Diputacions	3
Total	69

Una vegada obtinguda la informació de la primera fase, l'àmbit subjectiu de la fiscalització, en la **segona fase**, s'ha centrat en els quinze ajuntaments de la Comunitat Valenciana amb una població superior a 50.000 habitants, el detall dels quals es mostra a continuació, per nombre d'habitants, en ordre decreixent:

Quadre 2. Entitats locals de la Comunitat Valenciana. Fase II (població superior a 50.000 habitants)

Entitat local	Província	Habitants
València	València	792.492
Alacant	Alacant	338.577
Elx	Alacant	235.580
Castelló de la Plana	Castelló	171.857
Torrent	València	85.142
Torrevel·la	Alacant	83.547
Oriola	Alacant	80.784
Gandia	València	75.911
Paterna	València	71.880
Benidorm	Alacant	69.738
Sagunt	València	68.066
Sant Vicent del Raspeig	Alacant	59.138
Alcoi	Alacant	58.960
Elda	Alacant	52.297
Vila-real	Castelló	51.369

¹ Població a 1 de gener de 2022, d'acord amb les dades obtingudes de l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

Àmbit objectiu

En la **primera fase** (objectiu 1) ens limitem a comprovar l'existència de plans generals d'estalvi de les 69 entitats integrants de la mostra inicial per mitjà d'un senzill qüestionari de cinc preguntes, per a obtenir una visió general de la situació de la seua planificació en matèria d'estalvi i eficiència energètica, que s'adjunta com a **annex II**.

En la **segona fase** del treball –dirigida als quinze ajuntaments amb una població superior a 50.000 habitants– hem efectuat una anàlisi exhaustiva dels PACES aprovats per les entitats adherides al Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia o Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia (d'ara en avant, Pacte de les Alcaldies o Pacte dels Alcaldes), així com dels plans sectorials o parcials aprovats per les entitats locals, per mitjà de l'anàlisi i comprovació de les respostes obtingudes del qüestionari emplenat pels ajuntaments, que s'adjunta com a **annex III**. Tot això amb la finalitat d'avaluar l'adequada elaboració, com també comprovar l'existència de les mesures necessàries per a l'execució, de conformitat amb les disposicions d'aplicació i els compromisos adquirits (objectius 2 a 6).

El Pacte dels Alcaldes és una iniciativa de la Unió Europea (UE), impulsada per la Comissió Europea, que es va posar en marxa en 2008, amb la finalitat d'augmentar el suport a les entitats locals per a aconseguir els objectius de mitigació i adaptació al canvi climàtic de la UE. D'aquesta manera, les entitats adherides es comprometen a actuar per a donar suport a l'aplicació de l'objectiu de reducció del 40% dels gasos d'efecte hivernacle de la UE fins a 2030 i l'adopció d'un enfocament conjunt per a abordar la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic.²

Àmbit temporal

Hem fiscalitzat la situació de la planificació sobre mesures d'estalvi i eficiència energètica vigent a **30 de juny de 2023**, sense perjudici de l'examen de les actuacions dutes a terme posteriorment, en la mesura que hem considerat necessari per al millor compliment dels objectius de la fiscalització.

3. RESPONSABILITATS DELS ÒRGANS DE GOVERN I DIRECCIÓ DE L'ENTITAT LOCAL EN RELACIÓ AMB L'ENTORN DE CONTROL

Hem realitzat la fiscalització partint de la premissa que els òrgans de govern i direcció de l'entitat local reconeixen i comprenen que són responsables d'adoptar les mesures d'estalvi i eficiència energètica establides en la normativa d'aplicació, establir mesures d'actualització, avaluació i seguiment d'aquestes mesures i garantir el compliment de les obligacions de transparència contingudes en la normativa.

² <https://climate-adapt.eea.europa.eu/es/eu-adaptation-policy/covenant-of-mayors>.

4. RESPONSABILITAT DE LA SINDICATURA DE COMPTES

La responsabilitat de la Sindicatura de Comptes és concloure sobre la situació de la planificació energètica en les entitats locals de la Comunitat Valenciana i, si és el cas, formular recomanacions que contribuïsqen a esmenar les deficiències observades i a la millora dels procediments de control. Per a això, hem dut a terme el treball de conformitat amb els *Principis fonamentals de fiscalització de les institucions públiques de control extern* i amb les normes tècniques de fiscalització aprovades pel Consell de la Sindicatura arreglades en el *Manual de fiscalització* de la Sindicatura de Comptes. Aquestes normes exigeixen que complim els requeriments d'ètica aplicables als auditors públics, com també que planifiquem i executem l'auditoria amb la finalitat d'obtindre una seguretat limitada sobre la situació de la planificació i el control de les polítiques d'estalvi i eficiència energètica de les entitats locals.

A causa de les limitacions inherents a la fiscalització, juntament amb les limitacions inherents al control intern i als procediments seguits, hi ha un risc inevitable que no puguem detectar-se algunes deficiències, encara que l'auditoria es planifique i s'execute adequadament de conformitat amb les normes del nostre *Manual de fiscalització*.

5. CONCLUSIONS GENERALS

Com a resultat del treball efectuat en l'obtenció, anàlisi i tractament de les dades recollides a través de qüestionaris emplenats per les entitats locals en la fase I i la fase II, així com la seua validació –per mitjà de la consulta directa a la mateixa entitat i/o a través de la seua pàgina web i/o portal de transparència o a través de la informació publicada per l'Oficina de la Unió Europea del Pacte de les Alcaldies o els Alcaldes (Oficina del Pacte de les Alcaldies o Oficina del Pacte dels Alcaldes)–, cal destacar les conclusions generals següents:

1. La pràctica totalitat (el 97%) dels ajuntaments que conformen la mostra inicial (població superior a 20.000 habitants) es troben adherits al Pacte dels Alcaldes i al voltant del 50% disposen d'un instrument de planificació general vigent en matèria d'estalvi i eficiència energètica (PACES), mentre que el 50% restant disposa d'alguna mesura de caràcter sectorial.
2. Dels quinze ajuntaments que integren la mostra de la fase II (població de més de 50.000 habitants), catorze estan adherits al Pacte dels Alcaldes. D'aquests catorze ajuntaments, huit han aprovat un PACES amb el contingut mínim establert en el marc normatiu d'aplicació, si bé amb algunes excepcions, com ara la no inclusió del pla de mobilitat i alguns aspectes sobre el marc actual i de caràcter organitzatiu i financer.

Pel que fa als sis ajuntaments restants, a excepció d'un –del qual no hem pogut obtindre informació–, tres manifesten que aquest document es troba en fase d'elaboració i dos que tenen previst iniciar la seua tramitació.

3. Els plans de mobilitat urbana sostenible que preveu la Llei 7/2021 no han sigut aprovats per tres dels quinze ajuntaments inclosos en la fase II i únicament quatre estan actualitzats i adaptats al contingut previst en aquesta llei.
4. Únicament un ajuntament dels quinze compresos en la fase II compta amb un pla d'edificis públics i cap d'aquests ha aprovat un pla d'enllumenat públic.
5. En matèria de transparència, catorze ajuntaments inclouen un apartat en matèria mediambiental en la seua pàgina web mentre que només onze incorporen aquesta informació en el seu portal de transparència.

A més, hem d'assenyalar les **limitacions a l'abast** inherents a la mateixa fiscalització i a la utilització de qüestionaris generals que, en alguns casos, no han sigut emplenats (Bétera, Montcada i Paterna en la fase I); en uns altres no ho han sigut íntegrament i, en altres casos, les respostes facilitades han evidenciat una falta d'informació per part de les persones assignades al seu emplenament. A més, hem detectat incongruències entre les mateixes respostes, així com discrepàncies en la validació amb fonts externes.

Pel que fa als contactes directes amb les entitats, també s'han posat de manifest dificultats per a obtenir o validar les respostes al qüestionari i, en el cas de Sant Vicent del Raspeig, no ha sigut possible obtenir informació addicional. Finalment, en els casos en què no hem pogut contactar, hem validat i/o rectificat les respostes inicialment obtingudes de les entitats amb les fonts externes.

FASE I. Entitats amb població superior a 20.000 habitants. Qüestionari 1

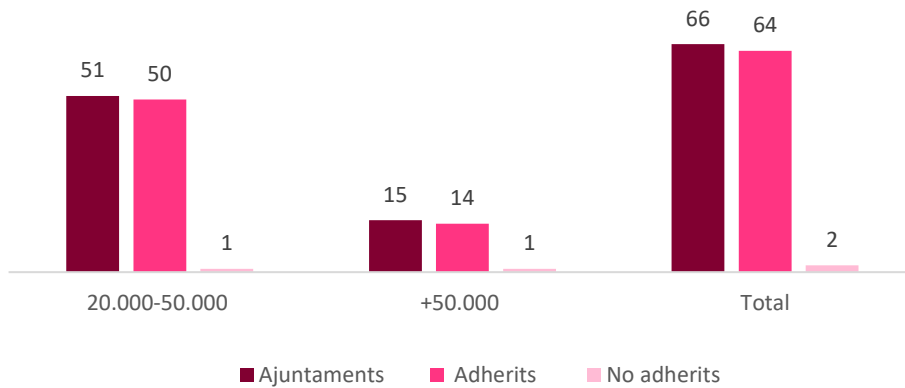
En aquesta fase de la fiscalització, el nostre treball ha consistit en el tractament de la informació obtinguda a través d'un senzill qüestionari de cinc preguntes dirigit a les 66 entitats locals de la Comunitat Valenciana de més de 20.000 habitants i les tres diputacions provincials, amb la finalitat de mostrar la situació general de la planificació adoptada per aquestes entitats en matèria d'estalvi i eficiència energètica.

5.1. ENTITATS ADHERIDES AL PACTE DELS ALCALDES

El gràfic següent resumeix el nombre d'entitats (ajuntaments) adherides al Pacte dels Alcaldes per trams de població:

Gràfic 1. Nombre d'ajuntaments adherits per trams

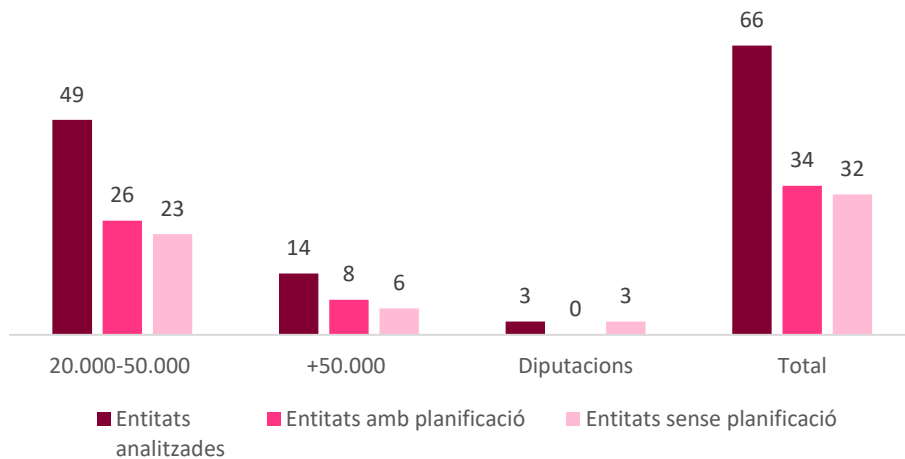

Dels 66 ajuntaments que conformen la mostra, 64 estan adherits al Pacte dels Alcaldes (97,0%), mentre que únicament dos ajuntaments (Montcada i Torrevella) no ho estan en la data de realització d'aquesta fase del treball (febrer de 2024).

5.2. ENTITATS QUE DISPOSEN DE PLANIFICACIÓ GENERAL VIGENT

En el gràfic següent es mostra de manera resumida el nombre d'entitats (ajuntaments i diputacions) que compten amb instruments de planificació general vigent en matèria d'estalvi i eficiència energètica:

Gràfic 2. Entitats amb instruments de planificació

Hem analitzat les respostes obtingudes de 66 de les 69 entitats locals, ja que no hem obtingut resposta de tres ajuntaments: Bétera i Montcada (els dos del tram 1) i Paterna (tram 2). D'aquestes 66 entitats, hem comprovat que 34 sí que disposen d'instruments de planificació general que, en tots els casos, corresponen a PACES.

Cal afegir –com a resultat del treball efectuat en la fase II– que entre les 32 entitats que no compten amb PACES es troben sis ajuntaments amb població superior a 50.000 habitants (Alcoi, Alacant, Elx, Elda, Sant Vicent del Raspeig i Torrevella) i les tres diputacions de la Comunitat Valenciana.

5.3. ENTITATS QUE NO DISPOSEN DE PLANIFICACIÓ GENERAL. MESURES SECTORIALS

De les 32 entitats sense planificació general, a excepció de la Diputació Provincial de València, totes van contestar que havien adoptat alguna mesura de caràcter sectorial: en matèria de mobilitat i transport (20 entitats), edificis públics (24 entitats), enllumenat públic (28 entitats) i altres mesures (sis entitats). També hem comprovat que tres ajuntaments de més de 50.000 habitants sense planificació general compten amb un pla d'agenda local urbana (Alcoi, Alacant i Elda).

5.4. ENTITATS AMB NORMATIVA LOCAL EN MATÈRIA DE PLANIFICACIÓ

De les 66 entitats analitzades, ja que tres no van respondre el qüestionari, 39 manifesten que no disposen de normativa pròpia ni han adaptat la seua normativa existent per a incloure i implementar mesures o polítiques en matèria d'estalvi i eficiència energètica.

5.5. DIPUTACIONS PROVINCIALS. COORDINACIÓ, ASSISTÈNCIA O COOPERACIÓ

Les tres diputacions indiquen que han realitzat algun tipus de coordinació, assistència o cooperació a les entitats locals del seu territori en matèria d'adhesió al Pacte dels Alcaldes o per a fomentar que els municipis de grandària menor tinguen el seu propi pla d'estalvi i eficiència energètica.

A la Comunitat Valenciana, són coordinadors del Pacte dels Alcaldes les diputacions d'Alacant i València, no així la Diputació de Castelló.

5.6. ENTITATS AMB PLA D'AGENDA LOCAL URBANA

Dels 66 ajuntaments de més de 20.000 habitants de la Comunitat Valenciana, els 9 següents compten amb un pla d'agenda local urbana: Alcoi, Alacant, Alzira, Castelló de la Plana, Elda, Torrent, València, Vila-real i Vinaròs.

En el quadre següent es mostren els ajuntaments amb els respectius instruments de planificació general:

Quadre 4. Instruments de planificació per entitats

Sense pla d'estalvi	Marc 2020	Marc 2030	
	PAES (no vigent)	PAES i PACES	PACES
Paterna	Alcoi	Benidorm	Gandia
Torrevel·la	Alacant	Castelló de la Plana	Sagunt
	Elx (1)	Oriola	Vila-real
	Elda	Torrent	
	Sant Vicent del Raspeig	València	
Total	2	5	3

(1) Està adherit al Marc 2030, amb PACES pendent d'elaboració.

5.8. ENTITATS ADHERIDES AL PACTE DELS ALCALDES AMB PACES

Hem comprovat, a més del compliment de la normativa d'aplicació, que es comenta en l'apartat 3.1 de l'apèndix 4 de l'Informe, que en l'elaboració dels PACES s'han tingut en compte una sèrie de qüestions prèvies, com el procés d'elaboració i el seu contingut mínim de conformitat amb el que es disposa en la normativa d'aplicació que recull la "Guia per a la presentació d'informes de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies" (d'ara en avant, Guia de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies).

Pel que fa als set ajuntaments que no compten amb un PACES en la data de la fiscalització, cal indicar que es troben dins del període establert en la normativa d'aplicació per a la seua aprovació.

En el quadre següent es mostren de manera resumida les **actuacions** realitzades segons les respostes facilitades per les huit entitats que tenen un PACES aprovat, amb **caràcter previ** a la seua elaboració:

Quadre 5. Actuacions prèvies a l'elaboració del PACES

Actuacions prèvies a l'elaboració del PACES	Entitats
Modificació de l'estructura organitzativa	Sagunt
Designació d'un responsable	Benidorm, Gandia, Oriola, Torrent i València
Constitució d'un comitè directiu, grup de treball o comissió	Oriola, València i Benidorm
Creació assemblea ciutadana	Sagunt
Ajuda externa rebuda per part de les estructures de suport o d'agències d'energia	Oriola i Gandia

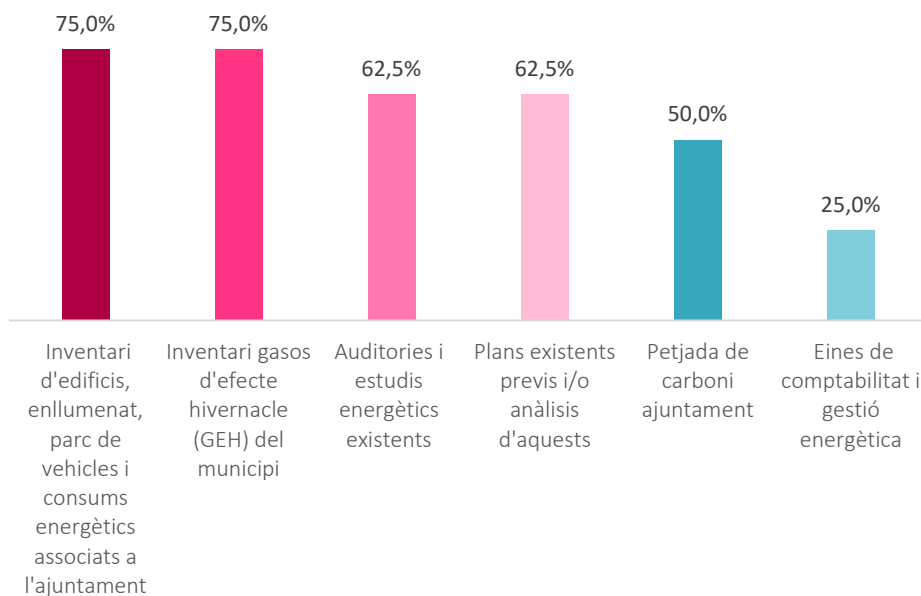
Quant als **mitjans i recursos** destinats a l'elaboració del PACES, cal indicar que els huit ajuntaments han recorregut a la contractació pública per mitjà de contractes menors.

A excepció de València, que ha contractat l'avaluació i el seguiment del PACES, la resta ha contractat algunes de les fases de preparació i elaboració del pla (formulació estratègica, fase de diagnòstic). En tot cas, els ajuntaments manifesten que han finançat aquests contractes amb recursos propis.

Quant a l'**elaboració del pla**, en el gràfic següent es mostren les **eines utilitzades** pels ajuntaments en la fase de diagnòstic:

Gràfic 3. Eines utilitzades en la fase de diagnòstic

Benidorm i Torrent manifesten que han utilitzat les sis eines de diagnòstic mentre que Vila-real únicament ha utilitzat la petjada de carboni, i Castelló de la Plana l'existència de plans previs i la seua anàlisi.

Amb caràcter general, els **agents de participació** més utilitzats en la fase de diagnòstic del PACES han sigut la ciutadania en general i les associacions de veïns. L'Ajuntament de València ha utilitzat les set vies possibles de participació ciutadana,³ mentre que Castelló de la Plana, Oriola i Sagunt només n'han utilitzat una; en el primer cas, les associacions de veïns, i en els altres dos, la ciutadania en general.

5.9. CONTINGUT DEL PACES

Hem comprovat que els huit ajuntaments han inclòs en els seus PACES, a excepció dels aspectes que s'esmenten més avant, el **contingut mínim** següent establert en el marc normatiu (vegeu l'apartat 3.4 de l'apèndix 4 de l'Informe): una exposició dels resultats agregats de tal manera que permeten oferir una visió general sobre els compromisos adquirits i anys de referència; un inventari d'emissions de referència (d'ara en avant, IER);

³ Associacions de veïns, associacions comercials, associacions empresarials, ciutadania en general, entitats públiques expertes, col·legis professionals i universitats. Vegeu el quadre 28 de l'apèndix 4.

l'avaluació de riscos i vulnerabilitats (d'ara en avant, ARV); les accions de mitigació i adaptació, i les regles per a l'avaluació i seguiment del pla.

Cap ajuntament ha inclòs el **pla de mobilitat** en el PACES, que estableix la Llei 6/2022. Tampoc s'han inclòs alguns dels apartats sobre el marc actual i els aspectes organitzatius i financers, que es detallen en l'apartat referit de l'apèndix 4 de l'Informe.

Respecte a l'IER, hem verificat els aspectes següents:

- Els huit ajuntaments amb PACES han elaborat un IER que s'ha enviat a l'Oficina del Pacte de les Alcaldies.
- A excepció de Torrent i Gandia, els altres sis ajuntaments han pres com a any de referència 2010 o anteriors per a l'anàlisi comparativa de la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.
- En tots els PACES consten els factors d'emissió estàndard, com estableix la "Guia metodològica per al desenvolupament dels documents del Pacte de les Alcaldies per al Clima i l'Energia a la província de València", elaborada per la Diputació de València (d'ara en avant, Guia Diputació de València).
- En tots els PACES s'inclouen, com a mínim, els quatre sectors clau: edificis, equipament i instal·lacions municipals; edificis i equipament/instal·lacions terciàries (no municipals); edificis residencials, i transport.

En tots els casos, els PACES inclouen el resultat de l'**anàlisi de riscos i vulnerabilitats**.

Els **objectius del Marc 2030** que recullen els PACES dels huit ajuntaments analitzats són els establits per la normativa europea, tal com es recull en el quadre següent:

Quadre 6. Objectius de mitigació PACES

Entitat local	Any de referència	Reducció emissions gasos efecte hivernacle	Millora eficiència energètica	Producció d'energia renovable
Benidorm	2007	40,0%	27,0%	27,0%
Castelló de la Plana	2008	55,0%	32,5%	32,0%
Gandia	2019	55,0%	32,5%	32,0%
Oriola	2007	40,0%	27,0%	27,0%
Sagunt	2010	40,0%	27,0%	27,0%
Torrent	2012	40,0%	27,0%	27,0%
València	2007	40,0%	27,0%	27,0%
Vila-real	2007	55,0%	32,5%	32,0%

Els PACES dels huit ajuntaments han identificat en els seus plans l'objectiu d'aconseguir, almenys, el 40% en la reducció de CO₂ per a 2030, tal com estableix la Guia de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies, igual que la Llei de la Generalitat Valenciana 6/2022. Cal indicar que

Castelló de la Plana, Gandia i Vila-real han planificat un objectiu del 55%. Aquest objectiu va ser acordat pel Consell Europeu al desembre del 2020 i posteriorment recollit en el Reglament (UE) 2021/1119, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de juny de 2021.

Pel que fa als objectius d'eficiència energètica i producció d'energia renovable, els huit ajuntaments han identificat aquests objectius en els seus plans d'acció respectius. La major part dels ajuntaments han establert l'objectiu del 27% establert en les conclusions del Consell Europeu del 2014, mentre que Castelló de la Plana, Gandia i Vila-real han establert objectius més ambiciosos, d'acord amb la Directiva 2018/2002/UE i la Directiva 2018/2001/UE.

En el quadre següent es recull el total d'accions de mitigació per sector que es mostren en els PACES dels huit ajuntaments:

Quadre 7. Nombre total de mesures/accions de mitigació per sector

Sectors	Nombre de mesures (totals)	%
Edificis, equipament i instal·lacions municipals	209	38,8
Edificis i equipament/instal·lacions terciàries (no municipals)	40	7,4
Edificis residencials	73	13,6
Indústria	26	4,8
Transport públic i municipal	65	12,1
Transport privat i comercial	80	14,9
Gestió de residus	19	3,5
Producció local d'energia	26	4,8
Total	538	100,0

Tots els ajuntaments han seguit el que es disposa en la Guia de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies quant a la inclusió dels sectors d'activitat clau seleccionats en l'IER: edificis municipals, edificis terciaris, edificis residencials i transport.

Quant a les **accions d'adaptació**, cal indicar que Benidorm i València han inclòs més de 50 accions en els seus PACES, mentre que Vila-real s'ha situat en el tram entre 25 i 50 accions. Els altres cinc ajuntaments han inclòs menys de 25 mesures d'adaptació.

Els PACES de sis ajuntaments han inclòs accions de mitigació i/o adaptació, encaminades a **millorar la pobresa energètica** al municipi.

Tots els PACES contenen indicadors i pautes per a un adequat **seguiment i avaluació** de les accions de mitigació i adaptació anteriorment referides.

Únicament Torrent i València han elaborat un informe de seguiment del PACES, mentre que només Torrent ha confirmat l'elaboració de l'inventari de seguiment d'emissions (d'ara en avant, ISE).

5.10. ENTITATS ADHERIDES AL PACTE DELS ALCALDES SENSE PACES

Respecte a la situació dels sis ajuntaments adherits al Pacte dels Alcaldes sense instruments de planificació general vigent en la data de la fiscalització, cal indicar el següent:

- a) Els PACES d'Alcoi, Alacant i Elx es troben en procés d'elaboració, en la data de la fiscalització. Alcoi i Elx confirmen que tenen previst aprovar aquest document a final de 2024, mentre que Alacant indica que a principi de 2026. Aquests ajuntaments parteixen d'un PAES aprovat amb anterioritat adaptat al Marc 2020.
- b) Elda i Paterna tenen previst iniciar l'elaboració del PACES al febrer de 2027 i setembre de 2024, respectivament.
- c) No hem pogut obtenir informació de Sant Vicent del Raspeig.

Cal afegir que Alcoi, Alacant i Elda compten amb un pla d'agenda local urbana.

5.11. ENTITATS AMB PLANS SECTORIALS

El quadre següent mostra la situació dels diferents plans sectorials en matèria de mobilitat i transport, edificis públics i enllumenat públic, d'acord amb les respostes dels qüestionaris, una vegada comprovades amb la informació disponible.

Quadre 8. Entitats amb plans sectorials

Entitat local	PMUS	Pla edificis públics	Pla enllumenat públic
Alcoi	Sí	No	No
Alacant	Sí	No	No
Benidorm	Sí	Sí	No
Castelló de la Plana	Sí	No	No
Elx	Sí	No	No
Elda	No	No	No
Gandia	Sí	No	No
Oriola	Sí	No	No
Paterna	Sí	No	No
Sagunt	Sí	No	No
Sant Vicent del Raspeig	Sí	No	No
Torrent	No	No	No
Torrevela	No	No	No
València	Sí	No	No
Vila-real	Sí	No	No
Total	12	1	0

5.11.1. Pla de mobilitat i transport urbà sostenible (PMUS)

La Llei 7/2021 estableix, en l'article 14.3, que els municipis de més de 50.000 habitants han d'adoptar abans de 2023 plans de mobilitat urbana sostenible (d'ara en avant, PMUS) que introduïsquen mesures de mitigació a fi de reduir les emissions derivades de la mobilitat incloent-hi almenys les especificades en aquesta llei. D'altra banda, la llei autonòmica 6/2011 preveu l'obligació de tots els municipis de la Comunitat Valenciana de més de 20.000 habitants de formular un PMUS en el termini de quatre anys a partir de la seua entrada en vigor. En conseqüència, tots els ajuntaments inclosos en aquesta fase de la fiscalització han de comptar amb un pla de mobilitat urbana sostenible aprovat.

Aquestes disposicions no han sigut ateses pels ajuntaments d'Elda, Torrent i Torrevella, atés que no tenen un pla de mobilitat urbana aprovat.

Hem comprovat que únicament quatre PMUS estan actualitzats i adaptats a la Llei 7/2021 (Elx, Oriola, Paterna i Vila-real), mentre que en set casos (Alcoi, Alacant, Benidorm, Castelló de la Plana, Sagunt, Sant Vicent del Raspeig i València), els PMUS es van elaborar abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei, de manera que, si bé compleixen la normativa autonòmica de 2011, no incorporen les modificacions pertinents per a la seua adaptació a l'article 14 de la Llei 7/2021. Entre aquests, únicament el PMUS de Benidorm es troba en fase d'adaptació a la llei estatal. Finalment, en el cas de Gandia, el seu PMUS es va aprovar en 2009 i no s'adapta ni a la normativa autonòmica ni a l'estatal, encara que es troba en fase d'adaptació a la normativa vigent.

El quadre següent resumeix el nombre d'entitats que han adoptat les mesures preceptives en matèria de mobilitat urbana previstes en l'article 14.3 de la Llei 7/2021, de les dotze entitats que han elaborat un PMUS, a excepció de Sant Vicent del Raspeig, que no ha facilitat aquesta informació.

Quadre 9. Mesures previstes en la Llei 7/2021 en matèria de mobilitat

Mesures art. 14.3 de la Llei 7/2021	Nre. entitats	% s/ajunt. amb PMUS
Zona de baixes emissions (ZBE)	3	27,3
Desplaçaments saludables	11	100,0
Millora transport públic	11	100,0
Electrificació transport públic	11	100,0
Mitjans transport elèctrics privats	10	90,9
Mobilitat elèctrica compartida	10	90,9
Repartiment mercaderies i mobilitat treball sostenible	11	100,0
Qualitat de l'aire	4	36,4
Integració	3	27,3

Els quatre PMUS actualitzats i adaptats a la llei estatal (Elx, Oriola, Paterna i Vila-real) inclouen les nou mesures que com a mínim han de contindre segons l'article 14.3 de la Llei 7/2021, excepte Vila-real, que no preveu les dues mesures relacionades amb les ZBE.

Hem comprovat que les dotze entitats que han elaborat el PMUS han definit procediments i sistemes per al seguiment i avaluació de les accions que conté a excepció de Sant Vicent del Raspeig, que no ens ha facilitat informació sobre aquest tema.

Cal afegir que en fase d'al·legacions l'Ajuntament de València informa que l'adaptació del PMUS a la Llei 7/2021 es troba supeditada a l'aprovació definitiva del Pla de Mobilitat Metropolitana de València (PMOME), actualment en elaboració.

5.11.2. Pla d'estalvi i eficiència energètica d'edificis públics

La Directiva 2010/31/UE estableix que a partir del 31 de desembre de 2018 els edificis nous que estiguen ocupats i siguen propietat d'administracions públiques seran edificis "de consum energètic quasi nul". D'altra banda, el Consell de Ministres va aprovar l'11 d'octubre de 2022 el Pla Més Seguretat Energètica (d'ara en avant, Pla +SE), pel qual les comunitats autònomes han d'elaborar plans d'estalvi energètic i autoconsum per a edificis abans de l'1 de desembre de 2022. Finalment, la Llei 6/2022 no estableix l'obligació d'efectuar plans específics d'estalvi energètic per a edificis en entitats locals.

Benidorm és l'única entitat que compta amb un pla d'estalvi i eficiència energètica denominat "Pla director d'autoconsum en edificis municipals Ajuntament de Benidorm", de 17 de novembre de 2017. Aquest pla té per objecte l'estudi de la viabilitat (tècnica, legislativa i econòmica) d'instal·lacions fotovoltaiques en diferents centres municipals, motivat pel compromís ambiental i aposta per les energies renovables per part de l'Ajuntament mateix.

5.11.3. Pla d'enllumenat públic

Alacant, Benidorm i Elx indiquen en el qüestionari que tenen pla d'enllumenat públic. Per contra, hem comprovat que Alacant i Elx tenen integrat aquest pla en els seus PAES respectius i que el pla d'enllumenat de Benidorm es troba en procés de contractació pública. No obstant això, la Llei 6/2022 no estableix l'obligació d'efectuar plans específics d'enllumenat públic per part de les entitats locals.

5.12. TRANSPARÈNCIA EN MATÈRIA D'ESTALVI I EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

La normativa estatal i autonòmica en matèria de transparència es recull en l'apèndix 2 d'aquest informe. Pel que fa a la normativa local, únicament sis entitats (Benidorm, Castelló de la Plana, Gandia, Oriola, Torrent i València) despleguen la normativa estatal i autonòmica en matèria de transparència, a través d'ordenances, reglaments i/o disposicions municipals.

En el quadre següent es recull el resultat de la revisió efectuada de les pàgines web i/o portals de transparència de les quinze entitats per a la comprovació de les obligacions de publicitat en matèria de transparència i planificació energètica:

Quadre 10. Publicitat en matèria de transparència i planificació energètica

	Sí	No	ND
Apartat sobre medi ambient en la pàgina web	14	1	0
Apartat sobre medi ambient en el portal de transparència	11	4	0
Normativa estatal en matèria de transparència	6	9	0
Normativa autonòmica en matèria de transparència	4	11	0
Normativa local en matèria de transparència (reglaments, ordenances)	6	0	9
Normativa autonòmica relativa a l'estalvi i eficiència energètica	1	14	0
Normativa local relativa a l'estalvi i eficiència energètica	1	14	0
Pla estratègic i/o plans operatius de l'entitat	5	10	0
PAES, PACES o plans generals d'estalvi energètic	8	5	2
Plans parcials			
Mobilitat i transport	11	1	3
Edificis públics	0	1	14
Enllumenat públic	0	0	15
Altres plans	0	0	15
Plans de seguiment i avaluació dels PAES/PACES o plans d'estalvi energètic	1	3	11

ND: L'entitat no disposa de normativa pròpia o d'instruments de planificació.

Hem comprovat que en la pàgina web de totes les entitats, a excepció de Torrevella, hi ha un apartat en matèria mediambiental, mentre que en el portal de transparència també figura aquesta informació a excepció dels ajuntaments de Torrent, Torrevella, Sant Vicent del Raspeig i Elda.

Sobre la base dels principis establits en Llei 19/2013 hem verificat que:

- Els aspectes publicats estaven vigents excepte determinades publicacions puntuals.
- La forma de publicació és directa i l'accessibilitat fàcil en la majoria dels casos, a excepció de tres entitats en les quals l'accés a la normativa estatal es fa indirectament i l'accessibilitat resulta complicada.
- Generalment, resulten satisfactòries la claredat en el llenguatge utilitzat en el contingut de la informació i l'estructura lògica del lloc electrònic on resideix.

6. RECOMANACIONS

Els òrgans responsables de les entitats locals han d'adoptar les mesures que a continuació es recullen per a la millora de les seues actuacions en matèria de sostenibilitat energètica i adequació als requeriments i compromisos establits en el Marc de Polítiques d'Energia i Canvi Climàtic 2021-2030:

1. Han d'assignar-se les funcions i responsabilitats necessàries en el marc de l'estructura administrativa de l'entitat local per a un adequat control i seguiment de les mesures adoptades o pendent d'adoptar en matèria d'estalvi i eficiència energètica.
2. Els ajuntaments de Montcada i Torrevella han d'iniciar les actuacions oportunes per a la seua adhesió a la iniciativa de la UE del Pacte dels Alcaldes, per a un adequat compromís de compliment dels objectius en matèria de clima i energia de la UE.
3. Establir, en tots els casos, la normativa pròpia necessària a fi de desenvolupar el marc legal d'aplicació i els compromisos adquirits en matèria d'estalvi i eficiència energètica i implementar mesures o polítiques en aquesta matèria.
4. Es recomana que totes les entitats locals es comprometen amb el Marc 2030 i elaboren el consegüent Pla d'Acció per al Clima i l'Energia Sostenible amb la finalitat última de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, de reduir el consum energètic, d'augmentar la producció d'energia a partir de fonts renovables i d'augmentar l'eficiència energètica.
5. Els ajuntaments amb població superior a 50.000 habitants han d'aprovar, en tots els casos, un pla de mobilitat urbana sostenible que introduïsca mesures de mitigació a fi de reduir les emissions derivades de la mobilitat i incorpore el contingut mínim previst en la Llei 7/2021.
6. El PMUS s'ha d'incloure, en tot cas, en el PACES, tal com estableix la Llei de la Generalitat Valenciana 6/2022.
7. Ha d'elaborar-se en tots els casos, amb la periodicitat que s'establisca, un informe de seguiment amb la finalitat d'avaluar el compliment dels objectius i l'eficàcia de les accions de mitigació incloses en els PACES.
8. Es recomana la regulació dels plans d'estalvi i eficiència energètica d'edificis públics en les entitats locals, amb la finalitat de reduir el seu consum energètic a un nivell mínim.
9. Han d'elaborar-se plans d'enllumenat públic a fi de reduir el consum energètic i disminuir la contaminació lumínica.
10. Han de fer-se auditories energètiques en instal·lacions municipals i públiques per a identificar àrees de millora.
11. Implementar programes educatius sobre eficiència energètica i canvi climàtic en escoles i comunitats.
12. Crear plataformes de participació ciutadana perquè els ciutadans puguin contribuir en projectes de sostenibilitat.
13. Col·laborar amb municipis veïns en projectes conjunts de sostenibilitat energètica i canvi climàtic.

APÈNDIX 1

Anàlisi de l'entorn

La sostenibilitat energètica –entesa com l'ús racional de l'energia de manera que no pose en risc el desenvolupament de les generacions futures– és un concepte que integra la necessària protecció del medi ambient en els diferents usos que es realitzen de l'energia. No sols enforteix la seguretat energètica en reduir el consum d'energia primària i les importacions, sinó que també ofereix una via rendible per a reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle i mitigar l'impacte del canvi climàtic.

El marc de la política energètica i climàtica a Espanya està determinat per la Unió Europea (UE), que al seu torn respon als requeriments dels tractats internacionals per a donar una resposta internacional i coordinada al repte de la crisi climàtica.

En 2008 sorgeix per part de la Comissió Europea la iniciativa de posar en marxa el Pacte dels Alcaldes (*Covenant of Mayors*, en anglés) amb l'objectiu d'aconseguir la participació i donar suport als alcaldes i alcaldesses compromesos a aconseguir els objectius en matèria de clima i energia de la UE. L'adhesió a aquesta iniciativa suposava acollir-se als objectius establits per la UE per a 2020, la meta dels quals era augmentar l'eficiència energètica un 20%, augmentar l'ús d'energia procedent de fonts renovables un altre 20% i reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) un 20% per a l'any 2020. Aquest compromís formal es complia a través de la implementació de plans d'acció per a l'energia sostenible (**PAES, objectius per a l'any 2020**).

El Consell Europeu va aprovar a l'octubre de 2014 el Marc de Polítiques d'Energia i Canvi Climàtic 2021-2030 (Marc 2030), sobre la base de quatre objectius clau a nivell de la UE. Entre aquests, cal assenyalar els següents tres objectius que han sigut objecte de comprovació: una reducció del 40% com a mínim de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) en el conjunt de l'economia; un objectiu indicatiu d'augment de l'eficiència energètica d'almenys un 27%, i una quota d'energia renovable en el consum d'energia de la Unió d'almenys un 27%. Des de llavors la UE ha anat revisant i augmentant el nivell dels objectius.

El 15 d'octubre de 2015, la Comissió Europea va llançar el *Covenant of Mayors for Climate & Energy* o Pacte dels Alcaldes per al Clima i l'Energia. Aquest compromís formal es complirà a través de la implementació de plans d'acció per al clima i l'energia sostenible (**PACES, objectius per a l'any 2030**). Aquests plans d'acció materialitzen el compromís que ha adquirit l'Administració local de reduir emissions de gasos d'efecte hivernacle, d'augmentar la producció d'energia a partir de fonts renovables i d'augmentar l'eficiència energètica.

Al desembre de 2015 es va celebrar a París la XXI Conferència de les Parts de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic (Acord de París), tractat internacional, jurídicament vinculant, que cobreix tots els aspectes de la lluita contra el canvi climàtic, tant la mitigació com l'adaptació i els mitjans d'implementació. La UE va ratificar l'Acord de París a l'octubre de 2016, la qual cosa va permetre la seua entrada en vigor al novembre d'aquell any.

A Espanya, la Llei 7/2021, de canvi climàtic i transició energètica, estableix un marc legal nacional per a la mitigació del canvi climàtic i la promoció d'energies renovables. Aquesta

Llei estableix els objectius mínims nacionals per als anys 2030 i 2050 en relació amb la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle; millorar l'eficiència energètica per mitjà de la disminució del consum d'energia primària, i aconseguir en 2030 una penetració mínima d'energies d'origen renovable.

Per a aconseguir aquests objectius, en 2021 es va aprovar el Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (PNIEC), com a eina de planificació estratègica nacional que integra la política d'energia i clima a Espanya. La Llei 6/2022, del canvi climàtic i la transició ecològica de la Comunitat Valenciana, reforça el marc legal autonòmic per a la mitigació del canvi climàtic i la promoció d'una economia més sostenible.

En definitiva, les normatives i acords esmentats reflecteixen el compromís en els àmbits europeu, nacional i autonòmic en la lluita contra el canvi climàtic i la promoció de l'eficiència energètica. Aquests marcs legislatius i polítics proporcionen el marc per a la transició cap a una economia més sostenible i resiliència, i són fonamentals per a fiscalitzar les mesures adoptades per les entitats locals en matèria d'estalvi i eficiència energètica.

APÈNDIX 2

Marc normatiu

La principal normativa que s'ha tingut en compte en aquesta fiscalització es detalla a continuació:

D'àmbit europeu

- Reglament (UE) 2021/1119, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de juny de 2021, que estableix com a objectiu vinculant la reducció de les emissions netes de gasos d'efecte hivernacle (GEH) en almenys un 55% en 2030, respecte als nivells de l'any 1990.
- Reglament (UE) 2018/842, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, sobre reduccions anuals vinculants de les emissions de gasos d'efecte hivernacle per part dels estats membres entre 2021 i 2030, que contribueixen a l'acció pel clima, a fi de complir els compromisos adquirits en l'Acord de París.
- Directiva (UE) 2023/2413, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 d'octubre de 2023, per la qual es modifiquen la Directiva (UE) 2018/2001, el Reglament (UE) 2018/1999 i la Directiva 98/70/CE pel que fa a la promoció de l'energia procedent de fonts renovables i es deroga la Directiva (UE) 2015/652, del Consell.⁴
- Directiva (UE) 2023/1791, del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de setembre de 2023, relativa a l'eficiència energètica i per la qual es modifica el Reglament (UE) 2023/955 (versió refosa).
- Directiva (UE) 2018/2002, del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, per la qual es modifica la Directiva (UE) 2012/27/UE, relativa a l'eficiència energètica.⁵
- Directiva (UE) 2018/2001, del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, relativa al foment de l'ús d'energia procedent de fonts renovables.
- Directiva (UE) 2012/27, de 25 d'octubre de 2012, relativa a l'eficiència energètica, modificada per la Directiva 2018/2002.
- Directiva (UE) 2010/31, del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de maig de 2010, relativa a l'eficiència energètica dels edificis, modificada en 2018, que té per objecte garantir que tots els estats membres compten d'ací a 2050 amb un parc immobiliari altament eficient des del punt de vista energètic i descarbonitzat. La Directiva introdueix estratègies de renovació a llarg termini de caràcter obligatori per als estats membres a fi de donar suport a la renovació dels seus parcs nacionals d'edificis, tant públics com privats.

⁴ La vigència d'aquesta directiva excedeix l'àmbit temporal de la fiscalització. No obstant això, l'hem inclosa a títol informatiu i pel seu possible efecte en els fets posteriors.

⁵ L'article 38 de la Directiva (UE) 2023/1791 deroga amb efectes a partir del 12 d'octubre de 2025 la Directiva 2012/27/UE, en la seua versió modificada.

- Pacte dels Alcaldes pel Clima i l'Energia Sostenible. És una iniciativa de la Unió Europea, impulsada per la Comissió Europea, que apunta directament al fet que siguin les autoritats locals i els seus ciutadans els que prenguen la iniciativa en la lluita contra el canvi climàtic global.

D'àmbit estatal

- Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica, de compliment obligat per les entitats locals (EL) en l'àmbit de les seues competències, per a la realització conjunta dels objectius assumits per Espanya segons l'Acord de París, adoptat el 12 de desembre de 2015.
- Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, que estableix que l'acció dels poders públics s'ha de guiar pels principis d'estalvi, eficiència energètica i promoció de les energies netes. Les autoritats públiques adoptaran polítiques energètiques i ambientals que compatibilitzen el desenvolupament econòmic amb la minimització del cost social de les emissions dels residus produïts i els seus tractaments.
- Reial Decret Llei 14/2022, d'1 d'agost, de mesures de sostenibilitat econòmica en l'àmbit del transport, en matèria de beques i ajudes a l'estudi, així com de mesures d'estalvi, eficiència energètica i de reducció de la dependència energètica del gas natural.
- Pla Más Seguretat Energètica (Pla +SE), d'11 d'octubre de 2022, aprovat pel Consell de Ministres. Aquest pla estableix que, abans de l'1 de desembre de 2022, les CA i les EL publicaran els respectius plans d'estalvi energètic, pla de desplegament d'autoconsum (en el termini de tres mesos) i actuacions d'estalvi i eficiència, a la vista de l'increment en les tensions geopolítiques i en els mercats.
- Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima 2021-2030 (PNIEC), aprovat al març de 2021. Aquest pla⁶ es configura com l'eina de planificació estratègica nacional que integra la política d'energia i clima i reflecteix la contribució d'Espanya a la consecució dels objectius establits a la UE en matèria d'energia i clima, de conformitat amb el que s'estableix en la normativa europea.

D'àmbit autonòmic

- Llei 6/2022, de 5 de desembre, del canvi climàtic i la transició ecològica de la Comunitat Valenciana.

⁶ Estableix les línies d'actuació nacional en matèria d'energia i clima per a complir els objectius de mitigació d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH), de penetració d'energies renovables i de millora de l'eficiència energètica, per a aconseguir l'avanç col·lectiu en els objectius de la UE per a 2030 i aconseguir la neutralitat climàtica d'Espanya en 2050.

- Llei 1/2022, de 13 d'abril, de la Generalitat, de Transparència i Bon Govern de la Comunitat Valenciana.
- Llei 6/2011, d'1 d'abril, de Mobilitat de la Comunitat Valenciana.

APÈNDIX 3

Metodologia

1. METODOLOGIA GENERAL

El nostre treball s'ha dut a terme de conformitat amb els *Principis fonamentals de fiscalització dels òrgans de control extern* i amb la resta de les normes tècniques de fiscalització aprovades pel Consell de la Sindicatura recollides en el *Manual de fiscalització* de la Sindicatura de Comptes.

Aquestes normes exigeixen que complim els requeriments d'ètica aplicables als auditors públics, així com que planifiquem i executem l'auditoria amb la finalitat d'emetre unes conclusions de seguretat limitada, que és una seguretat alta però no absoluta, sobre l'anàlisi dels procediments i actuacions realitzades per les entitats locals per a la planificació i el control de les polítiques d'estalvi i eficiència energètica, com també sobre el compliment de les disposicions legals i reglamentàries d'àmbit estatal, autonòmic i local en matèria d'estalvi i eficiència energètica i el compliment de les recomanacions establides.

2. COORDINACIÓ AMB EL TRIBUNAL DE COMPTES I ELS OCEX

Hem efectuat una fiscalització conjunta amb el Tribunal de Comptes i els OCEX amb l'objectiu d'obtindre un coneixement de les mesures adoptades per les entitats locals en matèria d'estalvi i eficiència energètica. Per a això, hem mantingut reunions periòdiques de coordinació amb les diferents institucions de control extern amb la finalitat de determinar l'abast dels treballs, els procediments d'auditoria, els instruments a utilitzar per a recollir la informació de les entitats locals i el seu tractament consegüent, el calendari del treball i l'emissió de l'informe.

De manera que les diferents fiscalitzacions efectuades per cada institució s'han desenvolupat sobre bases metodològiques compartides, amb l'objectiu últim de mostrar en els informes respectius els resultats obtinguts de manera homogènia, coordinada i complementària.

Per al desenvolupament d'aquesta actuació coordinada han sigut comuns per a totes les entitats fiscalitzadores partícips els elements següents de l'auditoria: àmbit subjectiu, objectiu i temporal; objectius específics; criteris d'avaluació, i els qüestionaris per a l'obtenció d'informació, de manera que aquesta siga homogènia i comparable.

A manera de resum, els aspectes clau de la planificació han sigut els següents:

- a) **Línies bàsiques.** Aquest document recull la justificació de la fiscalització, el marc jurídic aplicable, l'àmbit objectiu, subjectiu i temporal, els objectius, els procediments i àrees de treball, el desenvolupament de la fiscalització i el calendari.
- b) **Directrius tècniques.** Aquestes directrius van ser aprovades pel Ple del Tribunal de Comptes el 28 de setembre de 2023 i recullen el contingut de les línies bàsiques de la fiscalització de la manera següent:

Fase I. Preveu un examen global en matèria d'estalvi i eficiència energètica de les entitats locals amb població superior a 20.000 habitants i les diputacions provincials.

Fase II. S'estén a la revisió dels plans energètics de les entitats amb població superior a 50.000 habitants i constitueix la matèria fonamental objecte d'aquesta fiscalització.

- c) **Qüestionaris.** Hem utilitzat l'eina del qüestionari emplenat per les entitats locals a través de la seu electrònica del Tribunal de Comptes, amb dos tràmits diferenciats, el primer per a la fase I i el segon per a la fase II.

Fase I. Aquest tràmit es va estendre fins a final d'octubre de 2023.

Fase II. Aquest tràmit va finalitzar el 15 de febrer de 2024.

- d) **Programes de treball.** Els programes de treball inclouen els objectius concrets de cada àrea, els mètodes per aconseguir-los, la informació mínima necessària a obtenir, els quadres on ha de mostrar-se aquesta informació i les proves específiques a realitzar.
- e) **Informe.** Cada institució elabora, de manera independent, el seu informe de fiscalització corresponent, mentre que el Tribunal de Comptes mostra en el seu informe els resultats globals observats en els informes dels OCEX així com els de les entitats locals en les quals assumeix directament la fiscalització.

Fase I. A fi d'aconseguir una visió de conjunt i permetre una anàlisi comparada de les actuacions dutes a terme per les entitats locals del territori nacional integrades en l'àmbit subjectiu, els resultats de l'anàlisi derivada del primer qüestionari de les entitats de població superior a 20.000 habitants i diputacions provincials s'exposen de manera agregada en l'informe del Tribunal de Comptes, mentre que aquest informe mostra a títol informatiu els resultats obtinguts, en aquesta fase del treball.

Fase II. Els resultats obtinguts en l'execució d'aquesta fase del treball en la qual s'analitzen els diferents instruments de planificació de les quinze entitats locals incloses en la mostra es mostren de manera detallada en aquest informe. D'altra banda, el Tribunal de Comptes inclou en el seu informe els resultats corresponents a les entitats del sector públic local situades en els àmbits territorials de les comunitats autònomes de Cantàbria, Castella-la Manxa, Extremadura, La Rioja i la Regió de Múrcia, a més dels resultats globals observats en cada un dels informes dels OCEX.

3. SOL·LICITUD DE DOCUMENTACIÓ A LES ENTITATS LOCALS. QÜESTIONARIS

Fase I

El procediment bàsic d'auditoria utilitzat ha sigut la remissió a les entitats locals incloses en l'àmbit subjectiu de la fase I d'un qüestionari per a recollir informació i, si és el cas, documentació sobre qüestions rellevants relacionades amb les mesures d'estalvi i eficiència energètica. El qüestionari inclou les cinc preguntes següents, que es desagreguen en diversos nivells de resposta, a més de les dades identificatives:

Quadre 11. Esquema qüestionari. Fase I

Núm.	Qüestionari fase I
1	En cas d'ajuntaments i altres entitats, s'ha adherit al pacte global d'alcaldes pel clima i l'energia?
2	Disposa d'un pla general d'estalvi i eficiència energètica o pla municipal per al clima i l'energia en vigor?
3	S'ha adherit a qualsevol altre programa o projecte d'àmbit regional, estatal o internacional en matèria d'estalvi i eficiència energètica?
4	Disposa de normativa pròpia en la matèria o ha adaptat l'existent per a incloure i implementar mesures o polítiques en matèria d'estalvi i eficiència energètica?
5	En cas que la seua entitat siga una diputació provincial o consell insular, ha realitzat algun tipus de coordinació, assistència o cooperació a les entitats locals del seu territori en matèria d'adhesió al pacte del clima i l'energia, o per a fomentar que els municipis de menor grandària tinguin el seu propi pla d'estalvi i eficiència energètica?

Fase II

Una vegada finalitzada la fase I, vam iniciar la fase II per mitjà de l'obertura d'un segon tràmit en la seu electrònica del Tribunal de Comptes, perquè les quinze entitats locals seleccionades en la mostra emplenaren un segon qüestionari. Aquest qüestionari és bastant més complex i extens que el de la fase I i es desagrega en el formulari 0, amb dades identificatives, i set formularis (F1 a F7) que, al seu torn, es desglossen en seccions agrupant preguntes per matèries (S1-S_n), amb diferent nivell de desagregació (fins a quatre nivells), com es mostra a continuació:

Quadre 12. Esquema qüestionari. Fase II

Formularis	Qüestionari fase II				Total general
	Pregunta nivell 1	Pregunta nivell 2	Pregunta nivell 3	Pregunta nivell 4	
F0. Dades identificatives	11	2			13
F1. Informació general sobre el pacte d'alcaldies	17	30	15		62
F2. Entitats adherides al pacte amb pla d'acció per al clima i l'energia sostenible	25	30	4		59
F3. Entitats adherides al pacte sense pla d'acció per al clima i l'energia sostenible	3	12	6	2	23
F4. Entitats amb plans parcials	33	26	8		67
F5. Entitats no adherides al pacte amb pla general d'eficiència energètica	22	23	3		48
F6. Externalització de serveis	2				2
F7. Una altra informació	2				2
Total	115	123	36	2	276

Aquest tràmit en la seu del Tribunal de Comptes es va iniciar el 9 de gener de 2024, data a partir de la qual remetem a les quinze entitats fiscalitzades els documents d'inici de l'auditoria respectius, en els quals sol·licitem l'emplenament dels qüestionaris en un termini que va finalitzar el 31 de gener de 2024, amb possibilitat de pròrroga fins al 15 de febrer.

4. ANÀLISI DE LES RESPOSTES

Per a poder arribar a obtenir conclusions sobre les mesures d'estalvi i eficiència energètica dels ajuntaments objecte d'aquesta fiscalització, el nostre treball s'ha centrat bàsicament a obtenir, tractar i analitzar les dades de les enquestes rebudes.

S'ha d'indicar que els resultats del treball han estat condicionats per la qualitat i fiabilitat de la informació obtinguda, atès que s'han evidenciat diversos errors i incoherències entre les mateixes respostes de l'entitat.

Hem contrastat, en els casos en què ha sigut possible, les respostes obtingudes amb la informació publicada en altres fonts, com ara:

- El portal de transparència i/o la pàgina web de l'entitat
- Les dades facilitades per l'Oficina del Pacte de les Alcaldies
- La web de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies
- Els mateixos PACES de cada entitat (8 entitats)
- Els plans parcials de cada entitat (12 entitats)
- El pla d'edificis públics (1 entitat)
- Les actes publicades del ple i de la junta de govern
- El Registre de Contractes del Sector Públic (RCSP)
- La Plataforma de Rendició de Comptes de les Entitats Locals (PRCEL)

Com a resultat d'aquesta comparació s'han evidenciat discrepàncies entre les respostes facilitades en l'emplenament del qüestionari i les fonts anteriors que, en la mesura que ha sigut possible, hem validat amb els mateixos ajuntaments.

APÈNDIX 4

Observacions addicionals sobre les mesures de estalvi i eficiència energètica

1. FASE I. SITUACIÓ GENERAL DE LA PLANIFICACIÓ EN MATÈRIA D'ESTALVI I EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

En els apartats següents es mostren les respostes obtingudes en el primer qüestionari, en el qual es recull la informació relativa a la planificació general en matèria d'estalvi i eficiència energètica de les 66 entitats locals de població superior a 20.000 habitants i les tres diputacions provincials, una vegada analitzades i, si és el cas, depurades aquestes respostes.

1.1. Entitats adherides al Pacte dels Alcaldes

La primera pregunta del qüestionari 1 sobre l'adhesió de l'entitat al Pacte dels Alcaldes es planteja exclusivament als 66 ajuntaments i no a les diputacions. Les respostes obtingudes han sigut contrastades amb la informació publicada en l'Oficina del Pacte dels Alcaldes.

Els resultats obtinguts de l'anàlisi efectuada es mostren en el quadre següent, en el qual es diferencien els quinze ajuntaments de municipis amb població superior a 50.000 habitants que han sigut objecte de fiscalització en la fase II:

Quadre 13. Ajuntaments adherits a l'Oficina del Pacte dels Alcaldes

Ajuntaments per trams de població	Ajuntaments	Ajuntaments adherits s/qüestionari	Ajuntaments adherits s/Oficina UE	Ajuntaments no adherits
Ajuntaments tram 1: entre 20.000 i 50.000 habitants	51	48	50	1
Ajuntaments tram 2: superior a 50.000 habitants	15	13	14	1
Total	66	61	64	2

Després de contrastar les respostes obtingudes amb la informació publicada en l'Oficina del Pacte dels Alcaldes, hem constatat que a més dels 61 ajuntaments que van contestar que estaven adherits a l'Oficina del Pacte dels Alcaldes, tres ajuntaments també es trobaven adherits: Bétera (tram 1) i Paterna (tram 2), que no van contestar l'enquesta, i Paiporta (tram 1), que va respondre que no l'aplicava. Pel que fa als ajuntaments no adherits, hem comprovat que són Montcada (tram 1) i Torrevella (tram 2).

1.2. Entitats que disposen de planificació general vigent

Hem analitzat les respostes obtingudes a la pregunta de si les entitats disposen d'una planificació general en matèria d'estalvi i eficiència energètica en vigor en la data de realització del treball, entenent per planificació general vigent l'existència de PACES o plans generals d'estalvi.

Com a resultat de la revisió efectuada en la comprovació i depuració de les respostes obtingudes, efectuada tant en la fase I com en la fase II, hem elaborat el quadre següent, il·lustratiu de l'anàlisi efectuada:

Quadre 14. Entitats locals amb instruments de planificació. Anàlisi de les respostes

Ajuntaments per trams de població i diputacions	Nre. entitats	Nre. entitats analitzades	Nre. entitats amb planificació s/qüestionari	Rectificacions respostes		Nre. entitats amb planificació
				Entitats amb PAES	Entitats amb PACES	
Ajuntaments tram 1: entre 20.000 i 50.000 habitants	51	49	23	0	3	26
Ajuntaments tram 2: superior a 50.000 habitants	15	14	10	2	0	8
Diputacions	3	3	0	0	0	0
Total	69	66	33	2	3	34

A més del que s'indica en la secció 2 de l'Informe, cal afegir que les respostes obtingudes s'han ajustat a conseqüència de l'anàlisi efectuada de la manera següent:

- En el treball realitzat en la fase II, hem comprovat que dos ajuntaments (Elx i Alcoi) únicament disposaven de PAES en lloc de PACES, per la qual cosa concloem que no disposen d'instruments de planificació general vigent.
- De tres ajuntaments del tram 1 (Xàtiva, Oliva i Burjassot), si bé van contestar que no comptaven amb instruments de planificació, hem comprovat que sí que disposaven de PACES respectius.
- En tots els casos, hem constatat que l'instrument de planificació general aprovat per l'entitat és el PACES, sense que en cap cas hi haja un pla general d'estalvi alternatiu.

Les sis entitats del tram 2 que no disposen de PACES són les següents: Alcoi, Alacant, Elx, Elda, Sant Vicent del Raspeig i Torrevella. A més, hem comprovat com a resultat del treball realitzat en la fase II que un dels tres ajuntaments que no va contestar el qüestionari (Paterna) tampoc disposava d'instruments de planificació general.

1.3. Entitats que disposen de planificació general vigent. Informació addicional

En els quadres següents es mostra informació addicional obtinguda de les entitats amb instruments de planificació general, relativa a l'òrgan d'aprovació, any d'aprovació i publicació dels plans:

Quadre 15. Òrgan d'aprovació

Ajuntaments per trams de població	Nre. entitats amb plans	Òrgan d'aprovació		
		Alcaldia	Ple	Junta de govern
Tram 1: entre 20.000 i 50.000 habitants	26	3	21	2
Tram 2: superior a 50.000 habitants	8	0	8	0
Total	34	3	29	2

Quadre 16. Any d'aprovació dels plans

Any aprovació plans	Nre. entitats
2012	1
2013	1
2014	1
2016	1
2019	4
2020	6
2021	6
2022	12
2023	2
Total	34

Com es pot observar en el quadre anterior, entre 2020 i 2023 s'aproven 26 dels 34 PACES (76,5%), a conseqüència del nou Marc de Polítiques d'Energia i Canvi Climàtic 2021-2030 ("Marc 2030"), aprovat pel Consell Europeu al desembre de 2020, que reforçava les mesures previstes anteriorment en el document de conclusions del Consell Europeu d'octubre de 2014.

Quadre 17. Publicació dels plans: pàgina web i/o portal de transparència

Ajuntaments per trams de població	Nre. entitats amb plans	Publicats	%	No publicats	%
Tram 1: entre 20.000 i 50.000 habitants	26	17	65,4	9	34,6
Tram 2: superior a 50.000 habitants	8	6	75,0	2	25,0
Total	34	23	67,6	11	32,4

Com a resultat del treball realitzat en la fase II, hem constatat que els dos ajuntaments integrants del tram 2 que no han publicat els seus plans són Gandia i Oriola.

1.4. Entitats que no disposen de planificació general. Mesures sectorials

Les entitats que van respondre que no comptaven amb cap instrument de planificació general havien de contestar en el qüestionari 1 si havien aprovat algun tipus de mesura sectorial. En el quadre següent es resumeix el nombre d'aquestes entitats que van respondre haver adoptat algun tipus de mesura sectorial, una vegada ajustat després del treball de comprovació efectuat.

Quadre 18. Entitats sense planificació amb mesures sectorials

Ajuntaments per trams de població i diputacions	Nre. entitats sense planificació	Amb mesures sectorials	
		Nre.	%
Població entre 20.000 i 50.000 habitants	23	23	100,0
Població superior a 50.000 habitants	6	6	100,0
Diputacions	3	2	66,7
Total	32	31	96,9

La Diputació Provincial de València és l'única entitat sense planificació general que ha confirmat la no existència d'alguna mesura de planificació energètica de caràcter sectorial.

En el quadre següent es mostren els tipus de mesures sectorials adoptats per les 31 entitats sense planificació general:

Quadre 19. Entitats sense planificació amb mesures sectorials per tipus

Ajuntaments per trams de població i diputacions	Nre. entitats sense planificació amb mesures sectorials	Mobilitat i transport	Edificis públics	Enllumenat públic	Altres mesures
Població entre 20.000 i 50.000 habitants	23	13	19	22	5
Població superior a 50.000 habitants	6	5	3	4	0
Diputacions	2	2	2	2	1
Total	31	20	24	28	6

En el quadre següent es mostren les entitats sense planificació general que han aprovat l'agenda local urbana:⁷

⁷ Vegeu l'apartat 1.7 d'aquest apèndix.

Quadre 20. Entitats sense planificació general amb agenda local urbana

Ajuntaments per trams de població i diputacions	Nre. entitats sense planificació general	Amb agenda local urbana	
		Nre.	%
Ajuntaments tram 1: entre 20.000 i 50.000 habitants	23	0	0,0
Ajuntaments tram 2: superior a 50.000 habitants	6	3	50,0
Diputacions	3	0	0,0
Total	32	3	9,4

1.5. Entitats amb normativa local en matèria de planificació

En el quadre següent es mostren els resultats de la quarta pregunta del qüestionari 1 relativa a l'existència de normativa pròpia en la matèria, incloent-hi l'adaptació del marc normatiu existent per a l'adopció de mesures de planificació energètica:

Quadre 21. Entitats amb normativa local en matèria d'estalvi i eficiència energètica segons qüestionari

Ajuntaments per trams de població i diputacions	Nre. entitats analitzades	Nre. entitats amb normativa pròpia	%
Població entre 20.000 i 50.000 habitants	49	21	42,9
Població superior a 50.000 habitants	14	6	42,9
Diputacions	3	0	0,0
Total	66	27	40,9

Pel que fa al contingut de la normativa pròpia, cal indicar l'existència d'ordenances reguladores de la instal·lació de plaques solars i la seua bonificació fiscal (IBI i ICIO).

1.6. Diputacions provincials. Coordinació, assistència o cooperació

La cinquena i última pregunta del qüestionari 1 es dirigeix a les diputacions provincials i a les seues funcions de coordinació, assistència o cooperació amb les entitats locals de la seua província, en matèria d'adhesió al Pacte dels Alcaldes i a l'elaboració dels plans generals d'estalvi, en les entitats locals de grandària menor. Com a resultat de l'anàlisi de les respostes facilitades per les tres diputacions, cal destacar els aspectes següents:

- Les tres diputacions van respondre que efectivament havien col·laborat amb les entitats de la seua província i/o les havien assistit.

- b) La Diputació d'Alacant indica que presta serveis de coordinació, assistència i cooperació a les entitats adherides al Pacte dels Alcaldes. En matèria de coordinació, la diputació assenyalava que col·labora en l'elaboració dels documents següents: PACES, IER, avaluacions de vulnerabilitat i riscos del canvi climàtic (ACC), informes de seguiment estimatius (ISE) i informes de seguiment quantitatiu (ISQ).
- c) La Diputació de Castelló respon que la coordinació o assistència ha consistit en l'assistència tècnica per al càlcul de la petjada de carboni i en l'assessorament per a l'adhesió al Pacte dels Alcaldes.
- d) Hem comprovat que les diputacions d'Alacant i València són coordinadores del Pacte dels Alcaldes, mentre que la Diputació de Castelló no està registrada com a tal en l'Oficina del Pacte dels Alcaldes.

1.7. Entitats amb pla d'agenda local urbana

L'Agenda Urbana Espanyola és un document estratègic, sense caràcter normatiu, i per tant d'adhesió voluntària, que, de conformitat amb els criteris establits per l'Agenda 2030, la Nova Agenda Urbana de les Nacions Unides i l'Agenda Urbana per a la Unió Europea persegueix l'assoliment de la sostenibilitat en les polítiques de desenvolupament urbà. Constitueix, a més, un mètode de treball i un procés per a tots els actors, públics i privats, que intervenen en les ciutats i que busquen un desenvolupament equitatiu, just i sostenible des dels seus diferents camps d'actuació.

Un pla d'agenda local urbana es planteja com un instrument de planificació estratègica de ciutat, de caràcter dinàmic i participatiu, que conflueix amb els objectius, directrius i estratègies de desenvolupament territorial i urbà recollides en la Nova Agenda Urbana aprovada per l'Organització de Nacions Unides en la conferència Hàbitat III de 2016, així com els treballs d'elaboració de l'Agenda Urbana Europea, de l'Agenda Urbana d'Espanya i de l'Agenda Urbana Valenciana.

Com a resultat del treball realitzat, dels 66 ajuntaments de més de 20.000 habitants de la Comunitat Valenciana, tan sols nou compten amb un pla d'agenda local urbana, tal com es detalla en el quadre següent:

Quadre 22. Entitats amb pla d'agenda local urbana

Entitat local	Habitants
Alcoi	+50.000
Alacant	+50.000
Alzira	20.000-50.000
Castelló de la Plana	+50.000
Elda	+50.000
Torrent	+50.000
València	+50.000
Vila-real	+50.000
Vinaròs	20.000-50.000
Total	

2. FASE II. ENTITATS ADHERIDES AL PACTE DELS ALCALDES

En els apartats següents s'analitzen les respostes obtingudes i comprovades al qüestionari remés als quinze ajuntaments de la Comunitat Valenciana amb una població superior a 50.000 habitants inclosos en la fase II de la fiscalització.

2.1. Adhesió al Pacte dels Alcaldes

Entitats adherides

El quadre següent detalla les entitats adherides al Pacte dels Alcaldes en el marc polític de clima i energia 2020 –si no han renovat els compromisos adquirits– o en el Marc 2030 –en el cas que sí que ho hagen fet– amb les dates respectives d'adhesió.

Quadre 23. Entitats adherides al Pacte dels Alcaldes: marcs 2020 i 2030

Entitat local	Entitats adherides al Pacte dels Alcaldes	Entitats adherides (Marc 2020)	Data d'adhesió	Entitats adherides (Marc 2030)	Data adhesió
Alcoi	Sí	Sí	30/07/2010	No	-
Alacant	Sí	Sí	29/01/2009	No	-
Benidorm	Sí	Sí	29/07/2013	Sí	25/02/2019
Castelló de la Plana	Sí	Sí	23/01/2009	Sí	26/09/2019
Elx	Sí	Sí	23/04/2010	Sí	11/09/2020
Elda	Sí	Sí	05/10/2012	No	-
Gandia	Sí	Sí	01/12/2008	Sí	22/03/2018
Oriola	Sí	Sí	24/11/2011	Sí	10/10/2018
Paterna	Sí	Sí	26/01/2009	No	-
Sagunt	Sí	No	-	Sí	10/09/2020
Sant Vicent del Raspeig	Sí	Sí	29/05/2013	No	-
Torrent	Sí	Sí	01/04/2010	Sí	30/10/2019
Torrevel·la	No	-	-	-	-
València	Sí	Sí	10/02/2009	Sí	25/09/2015
Vila-real	Sí	Sí	27/07/2009	Sí	29/03/2022
Nombre d'entitats	14	13		9	

Els ajuntaments que es van adherir al Pacte dels Alcaldes entre 2008 i 2015 van adoptar els compromisos del Marc 2020, mentre que els que ho van fer a partir de 2015 van assumir els compromisos del Marc 2030, així com l'estratègia de la UE per a l'adaptació al canvi climàtic.

Dels quinze ajuntaments fiscalitzats, Torrevel·la és l'única entitat que no es troba adherida al Pacte dels Alcaldes, si bé ha manifestat en el qüestionari la seua voluntat d'iniciar en l'actualitat les gestions necessàries per a l'adhesió al Pacte dels Alcaldes i l'elaboració d'un PACES.

De les catorze entitats adherides, tretze ho van fer entre 2008 i 2013 i d'aquestes, huit van renovar compromisos al Marc 2030, mentre que una (Sagunt) es va adherir en 2020, per la qual cosa va assumir directament els compromisos del Marc 2030. De les nou entitats locals adherides al Pacte d'Alcaldes en el Marc 2030, huit (a excepció d'Elx) han elaborat un PACES en la data de la fiscalització.

Cal afegir, com a fet posterior, que en la data de finalització del treball de camp (maig de 2024) es trobaven pendents d'aprovació els PACES d'Alcoi, Elx i Alacant, i el període previst d'aprovació dels dos primers era desembre de 2024 i en el cas d'Alacant, principi de 2026, d'acord amb les respostes facilitades.

Òrgan d'aprovació

Dels catorze ajuntaments adherits al Pacte dels Alcaldes, en deu casos l'òrgan d'aprovació ha sigut el ple; en tres casos (Alacant, Elx i Oriola), ha sigut la junta de govern, i en un cas (Sant Vicent del Raspeig) no hem pogut obtenir informació de l'entitat.

Assignació de representant davant el Pacte

Dels catorze ajuntaments adherits al Pacte dels Alcaldes, deu han assignat un representant davant el Pacte i tres no ho han fet, mentre que una entitat (Sant Vicent del Raspeig) no ha facilitat aquesta informació. En tres casos, el representant designat ha sigut l'alcalde i en set casos, personal tècnic en matèria mediambiental.

Coordinadors del Pacte

Dels catorze ajuntaments adherits al Pacte, tan sols dos, Benidorm i Oriola, responen que van sol·licitar i rebre l'assistència de la Diputació d'Alacant, com a entitat coordinadora del Pacte.⁸

2.2. Instruments de planificació per entitats

El quadre següent mostra la situació dels instruments de planificació dels catorze ajuntaments adherits al Pacte dels Alcaldes:

⁸ Tal com indica l'Oficina del Pacte dels Alcaldes en la seua pàgina web, els coordinadors són autoritats públiques que es troben en una posició idònia per a proporcionar orientació estratègica i suport tècnic i econòmic als firmants del Pacte de les Alcaldies que desitgen formar part de la iniciativa.

Quadre 24. Entitats adherides al Pacte dels Alcaldes. Situació de la planificació

Entitats locals adherides	Adhesió (Marc 2020)	PAES aprovats	Adhesió (Marc 2030)	PACES aprovats	Data d'aprovació PACES
Alcoi	Sí	Sí	No	No	–
Alacant	Sí	Sí	No	No	–
Benidorm	Sí	Sí	Sí	Sí	29/08/2022
Castelló de la Plana	Sí	Sí	Sí	Sí	30/03/2023
Elx	Sí	Sí	Sí	No	–
Elda	Sí	Sí	No	No	–
Gandia	Sí	No	Sí	Sí	28/07/2022
Oriola	Sí	Sí	Sí	Sí	30/12/2021
Paterna	Sí	No	No	No	–
Sagunt	No	–	Sí	Sí	27/05/2021
Sant Vicent del Raspeig	Sí	Sí	No	No	–
Torrent	Sí	Sí	Sí	Sí	01/10/2020
València	Sí	Sí	Sí	Sí	25/04/2019
Vila-real	Sí	No	Sí	Sí	29/03/2022
Nre. entitats	13	10	9	8	

Dels tretze ajuntaments adherits al Pacte dels Alcaldes en el marc dels objectius de 2020, deu van aprovar un PAES i tres no ho van fer (Gandia, Vila-real i Paterna). Dels deu ajuntaments que van aprovar un PAES, sis van renovar els seus compromisos al Marc 2030 i, d'aquests sis ajuntaments, cinc compten amb un PACES aprovat en la data de finalització del treball, mentre que el PACES de l'ajuntament restant (Elx) es troba en fase d'elaboració. Els tres ajuntaments restants adherits al Marc 2030 i amb PACES aprovat són Gandia i Vila-real, que no van arribar a aprovar un PAES, i Sagunt, que es va adherir directament al Marc 2030.

Pel que fa als tres ajuntaments adherits al Pacte dels Alcaldes en el Marc 2020 que no van arribar a aprovar el PAES, dos (Gandia i Vila-real) van aprovar un PACES en el marc dels compromisos 2030, mentre que Paterna no s'ha adherit a aquest últim compromís.

Quant als quatre ajuntaments que van aprovar el PAES i no van renovar compromisos al Marc 2030 (Alacant, Sant Vicent del Raspeig, Alcoi i Elda), cal indicar que en la data del treball no compten amb un PACES aprovat.

En conseqüència, en la data de finalització del treball, huit entitats tenen un PACES aprovat, cinc amb PAES inicial i renovació de compromisos (València, Castelló de la Plana, Torrent, Oriola i Benidorm) i tres entitats sense PAES previ (Gandia, Vila-real i Sagunt).

Termini d'aprovació del pla d'acció PACES

Com a resultat del treball realitzat, hem comprovat que dels huit ajuntaments que compten amb PACES, cinc (València, Castelló de la Plana, Oriola, Benidorm i Gandia) van aprovar aquest document fora del termini de dos anys des de la seua adhesió als compromisos

2030, mentre que els tres restants (Torrent, Sagunt i Vila-real) van aprovar els PACES dins del termini establert.

Remissió PACES a l'Oficina del Pacte de les Alcaldies

Hem comprovat que, en la data de treball de camp, a excepció de l'Ajuntament de Vila-real, tots els ajuntaments amb un PACES aprovat el van remetre a l'Oficina del Pacte dels Alcaldes. No obstant això, com a fet posterior cal indicar que si bé l'Ajuntament de Vila-real va contestar en el qüestionari que no havia remés el PACES, hem comprovat que aquest document consta en la pàgina web de l'Oficina des del 15 de maig de 2024.

Resum dels instruments de planificació per entitats

La situació dels instruments de planificació general de les entitats locals incloses en aquesta fase II de la fiscalització és la següent en la data de l'auditoria:

- a) Benidorm, Castelló de la Plana, Oriola, Torrent i València són les cinc entitats locals que van aprovar un PAES (Marc 2020) i posteriorment un PACES (Marc 2030).
- b) Gandia, Sagunt i Vila-real són les tres entitats que van aprovar directament un PACES (Marc 2030).
- c) Alcoi, Alacant, Elx, Elda i Sant Vicent del Raspeig són les cinc entitats que en la data del treball de camp únicament havien aprovat un PAES (2020).
- d) Paterna i Torrevella són les dues entitats que no compten amb cap instrument de planificació.

Paterna es va adherir al Pacte dels Alcaldes en el Marc 2020, però no ha elaborat el PAES. Quant al PACES, l'entitat indica que té previst iniciar-lo al setembre de 2024.

3. ENTITATS ADHERIDES AL PACTE DE LES ALCALDIES AMB PLANS D'ACCIÓ PER AL CLIMA I L'ENERGIA SOSTENIBLE (PACES)

3.1. Aspectes generals

L'article 18 de la Llei 6/2022, de 5 de desembre, del canvi climàtic i la transició ecològica de la Comunitat Valenciana, estableix que els municipis de la Comunitat Valenciana, en el marc de les seues competències, aprovaran plans d'acció per al clima i l'energia sostenible (PACES), d'acord amb la metodologia adoptada en l'àmbit de la Unió Europea. Addicionalment, la disposició addicional quarta d'aquesta llei estableix que, en el termini de tres anys des de la seua entrada en vigor, els municipis valencians aprovaran els plans de canvi climàtic regulats en l'article 18, sense perjudici de les competències pròpies de les entitats locals. D'aquesta manera, els set ajuntaments de la Comunitat Valenciana que en la data de la fiscalització no comptaven amb un PACES es troben dins del període establert per a la seua aprovació.

Hem comprovat, a més del compliment de la normativa anterior, que en l'elaboració dels plans s'han tingut en compte una sèrie de qüestions prèvies, com el procés d'elaboració dels PACES i el seu contingut mínim de conformitat amb el que es disposa en la normativa d'aplicació que recull la Guia de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies.

3.2. Qüestions prèvies a l'elaboració del pla

Actuacions prèvies

En el quadre següent es mostra el nombre d'entitats que ha realitzat les actuacions prèvies a l'elaboració del PACES que pregunta el qüestionari 2 –de les huit que compten amb un pla aprovat– d'acord amb les respostes obtingudes:

Quadre 25. Actuacions prèvies a l'elaboració del PACES

Actuacions prèvies a l'elaboració del PACES	Nombre d'entitats
Modificació de l'estructura organitzativa	1
Designació d'un responsable	5
Constitució d'un comitè directiu, grup de treball o comissió	3
Creació assemblea ciutadana	1
Ajuda externa rebuda per part de les estructures de suport o d'agències d'energia	2

En desenvolupament del quadre anterior, cal assenyalar els aspectes següents:

- A excepció de Sagunt, cap ajuntament ha modificat la seua estructura organitzativa per a l'elaboració del Pla.
- Cinc dels huit ajuntaments amb PACES van designar un responsable per a la seua elaboració i/o implantació. Respecte als tres restants, Castelló de la Plana i Vila-real no van designar un responsable i Sagunt, si bé no va designar un responsable com a tal, ha assignat a diversos departaments aquesta responsabilitat i així consta en el mateix document PACES aportat per l'entitat.
- Únicament tres ajuntaments (Oriola, València i Benidorm) han creat un comitè directiu, grup de treball o comissió que done suport al desenvolupament i implementació del pla.
- A excepció de Sagunt, cap ajuntament ha creat amb caràcter previ algun tipus d'assemblea ciutadana de canvi climàtic de participació pública per a donar compliment a l'article 39 de la Llei 7/2021.
- Només dos ajuntaments (Oriola i Gandia) indiquen en el qüestionari que han rebut algun tipus d'ajuda externa per a l'elaboració del pla per part de les estructures de suport o agències d'energia.

- f) D'acord amb les respostes rebudes, Oriola és l'ajuntament que respon que ha realitzat més actuacions (tres), mentre que Castelló de la Plana indica que no n'ha fet cap.

Mitjans i recursos

El quadre següent recull la data de formalització i l'import dels contractes formalitzats per a l'elaboració del PACES:

Quadre 26. Entitats locals amb PACES. Contractes formalitzats

Entitats amb PACES	Any formalització	Import total (amb IVA)
Benidorm	2020	13.915
Castelló de la Plana	2021	17.061
Gandia	2020	18.029
Oriola	2020	17.424
Sagunt	2020	4.840
Torrent	2018	10.285
València	2021	17.545
Vila-real	2020	17.847

Pel que fa a l'externalització d'alguna de les fases de preparació (formulació estratègica, fase de diagnòstic), elaboració, avaluació i seguiment del pla d'acció, dels huit ajuntaments amb PACES, sis (Benidorm, Castelló de la Plana, Gandia, Oriola, Torrent, Vila-real) van contractar amb tercers alguna de les fases esmentades, mentre que dos (Sagunt i València) van recórrer tant a la contractació externa com a la utilització de recursos propis de l'entitat.

La pràctica totalitat dels ajuntaments, a excepció de València, han contractat la fase d'elaboració del pla, mentre que València ha contractat l'elaboració de l'informe per a l'avaluació i seguiment del PACES. De manera que els huit ajuntaments han recorregut a la contractació pública (contractes menors) i no han efectuat encàrrecs a mitjans propis, tal com consta en els qüestionaris rebuts. Sobre aquest tema, hem comprovat que la contractació s'ha concentrat en tres empreses consultores, sense que l'abast d'aquest treball s'haja estés a la revisió dels contractes respectius. Aquests contractes han sigut finançats en tots els casos a través de recursos propis.

Hem comprovat en tots els casos, a excepció de l'Ajuntament de Benidorm, que els contractes referits s'han publicat en el portal de transparència i/o pàgina web de l'entitat.

3.3. Procés d'elaboració

Formulació estratègica

D'acord amb les respostes obtingudes dels huit ajuntaments amb PACES, en sis casos la formulació estratègica del pla va ser compartida i consensuada per tots o la major part dels departaments de l'entitat. En aquest sentit, cal indicar que únicament hem obtingut evidència per mitjà d'actes o comunicacions internes de quatre dels sis ajuntaments que van respondre afirmativament.

Eines de comptabilitat i gestió energètica

El quadre següent mostra les diferents eines utilitzades pels ajuntaments amb PACES en la fase de diagnòstic del pla prèvia a la seua elaboració, d'acord amb les respostes facilitades en els qüestionaris.

Quadre 27. Eines utilitzades en la fase de diagnòstic del PACES

Entitat local	Eines de comptabilitat i gestió energètica						Nombre d'eines
	Inventari edificis, enllumenat, parc vehicles i consum energètic	Inventari gasos d'efecte hivernacle (GEH)	Auditories i estudis energètics	Plans existents previs i/o anàlisis	Petjada de carboni	Comptabilitat i gestió energètica	
Benidorm	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	6
Castelló de la Plana	No	No	No	Sí	No	No	1
Gandia	Sí	Sí	Sí	No	No	No	3
Oriola	Sí	Sí	Sí	Sí	No	No	4
Sagunt	Sí	Sí	No	No	No	No	2
Torrent	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	6
València	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	No	5
Vila-real	No	No	No	No	Sí	No	1
Total Sí	6	6	5	5	4	2	28
% eina	75,0	75,0	62,5	62,5	50,0	25,0	

Hem validat les respostes obtingudes a través de la sol·licitud de documentació acreditativa als ajuntaments.

Participació ciutadana

Els huit ajuntaments han confirmat la participació ciutadana en la fase de diagnòstic prèvia a l'elaboració del pla, a excepció de Benidorm.

El quadre següent detalla per ajuntaments els agents que han participat en l'elaboració del pla, tal com es pregunta en el qüestionari:

Quadre 28. Agents participants en la fase de preparació del PACES

Entitat local	Associacions de veïns	Associacions comercials	Associacions empresarials	Ciutadania en general	Entitats públiques expertes	Col·legis professionals	Universitats	Nre. agents per entitat local
Castelló de la Plana	Sí	No	No	No	No	No	No	1
Gandia	Sí	Sí	Sí	Sí	No	No	No	4
Oriola	No	No	No	Sí	No	No	No	1
Sagunt	No	No	No	Sí	No	No	No	1
Torrent	Sí	Sí	Sí	Sí	No	No	No	4
València	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	Sí	7
Vila-real	Sí	Sí	Sí	Sí	No	No	No	4
Total Sí	5	4	4	6	1	1	1	
% s/total	71,4	57,1	57,1	85,7	14,3	14,3	14,3	

El quadre següent detalla per ajuntaments els nivells de participació ciutadana assenyalats en els qüestionaris:

Quadre 29. Nivells de participació ciutadana

Entitat local	Informatiu	Consultes puntuals	Debat i reflexió	Codisseny d'accions	Altres	Nivells participació
Castelló de la Plana	Sí	Sí	No	No	No	2
Gandia	No	No	Sí	No	No	1
Oriola	Sí	No	No	No	No	1
Sagunt	No	No	No	No	Sí	1
Torrent	Sí	Sí	Sí	Sí	No	4
València	Sí	Sí	Sí	Sí	No	4
Vila-real	No	No	No	No	Sí	1
Total Sí	4	3	3	2	2	
% s/total	57,1	42,9	42,9	28,6	28,6	

3.4. Contingut del PACES

Marc normatiu

La guia elaborada per l'Oficina de la UE per al Pacte dels Alcaldes preveu els aspectes mínims que han de contindre els PACES, així com els informes de seguiment.

A la Comunitat Valenciana, la Diputació de València, en sessió de 16 de febrer de 2016, va aprovar la subscripció d'un conveni amb la Direcció General d'Energia de la Comissió Europea per a l'impuls i coordinació territorial a la província de València del Pacte dels Alcaldes. En desenvolupament d'aquest conveni, la Diputació va elaborar una guia metodològica amb la finalitat de facilitar i estandarditzar als ajuntaments l'elaboració dels documents següents: IER, ARV i PACES.

D'altra banda, la Llei 6/2022, de 5 de desembre, del canvi climàtic i la transició ecològica de la Comunitat Valenciana, estableix en l'article 18.4 el següent contingut mínim dels PACES:

- a) L'anàlisi i l'avaluació d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.
- b) Identificació i caracterització de riscos i vulnerabilitats causades pel canvi climàtic.
- c) Objectius i estratègies per a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, que incloguen les possibles modificacions del planejament urbanístic i les ordenances municipals.
- d) Accions de comunicació, conscienciació i formació.
- e) Regles per a l'avaluació i seguiment del pla.

Aquests tres marcs normatius de referència preveuen en termes generals el mateix contingut mínim dels PACES, si bé cal comentar els següents aspectes diferenciadors de la normativa autonòmica respecte a les guies:

- La Llei 6/2022 no preveu el marc actual i els aspectes organitzatius i financers, a diferència de les guies.
- La Llei 6/2022 estableix accions de comunicació, conscienciació i formació que no es detallen com a tals en les guies.
- La Llei 6/2022 estableix, a diferència de les guies, que quan siga obligatòria la formulació d'un pla de mobilitat, d'acord amb la normativa autonòmica vigent en matèria de mobilitat, aquest pla s'integrarà en el PACES.

Revisió dels PACES

El quadre següent mostra el nombre d'ajuntaments que inclou en els seus PACES el contingut mínim que estableix el marc normatiu d'aplicació:

Quadre 30. Aspectes del contingut mínim dels PACES no inclosos

	Contingut mínim no inclòs en els PACES	Nre. entitats que no l'inclouen	%
Marc actual	Contextualització del municipi en matèria de canvi climàtic (a)	2	25,0
Aspectes organitzatius i financers	Estructura administrativa (b)	2	25,0
	Assignació de personal (c)	5	62,5
	Pla de participació (d)	3	37,5
	Estimació econòmica prevista (e)	2	25,0

Respecte als aspectes (a) i (b), els ajuntaments han d'incloure les característiques geogràfiques, socioeconòmiques i climàtiques que constitueixen l'entorn del municipi en matèria de canvi climàtic, així com la definició de l'estructura administrativa destinada a l'elaboració i execució del pla. En aquest sentit, hem comprovat que Castelló de la Plana i Vila-real no els han inclosos.

Quant a l'assignació de personal (c) destinada a la preparació dels PACES, hem comprovat que cinc ajuntaments no han inclòs aquest aspecte (Gandia, Oriola, Sagunt, Torrent i València).

D'altra banda, Benidorm, Castelló de la Plana i Vila-real no han inclòs en els seus PACES les estratègies i els mètodes de participació de les parts interessades (d).

Finalment, en relació amb l'aspecte (e), a excepció de Benidorm i València, la resta dels ajuntaments han inclòs en els seus PACES respectius un resum general del pressupost previst per a la implantació del conjunt d'accions que es descriuen en el seu pla d'acció.

Pla de mobilitat

L'obligació de formular un pla de mobilitat i incloure'l en els PACES –que estableix la Llei 6/2022– es regula en l'article 10 de la Llei 6/2011, d'1 d'abril, de Mobilitat de la Comunitat Valenciana, pel qual els municipis de més de 20.000 habitants formularan un pla municipal de mobilitat en el termini de quatre anys a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Com ja s'ha indicat, cap dels huit ajuntaments inclosos en aquesta fase II de la fiscalització, amb una població igual o superior a 50.000 habitants i, per tant, subjectes a l'obligació referida, que han elaborat el PACES, han inclòs el pla de mobilitat preceptiu. No obstant això, s'ha d'indicar que la Llei 6/2022 estableix un termini de tres anys des de la seua entrada en vigor per a l'aprovació dels PACES i la inclusió consegüent del pla de mobilitat.

Cal afegir que a excepció de Castelló de la Plana, que va aprovar el PACES el 30 de març de 2023,⁹ la resta dels ajuntaments va aprovar el seu pla d'acció abans de l'aprovació de la Llei 6/2022 (desembre de 2022).

Òrgan d'aprovació

Hem comprovat, en tots els casos, que l'òrgan d'aprovació del PACES ha sigut el ple municipal, tal com preveu la Guia de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies.

Exposició del pla

D'acord amb les respostes obtingudes, a excepció de Benidorm i Vila-real, que han indicat que el pla es va exposar a un període d'informació pública de 30 dies amb anterioritat a la seua aprovació, la resta dels ajuntaments van contestar que no havien exposat públicament el PACES. Cal afegir que no hem pogut obtenir evidència de la publicitat efectuada per Vila-real.

⁹ Hem comprovat que la data del document PACES és d'octubre de 2022 i s'hi fa referència al fet que s'està realitzant l'actualització del Pla de Mobilitat (2016-2024).

Inventari d'emissions de referència (IER)

Amb caràcter previ a l'elaboració de les accions de mitigació necessàries a incloure en el PACES, ha d'efectuar-se un IER en el qual es comptabilitza la quantitat de CO₂ emesa a l'atmosfera a causa del consum d'energia. De manera que el PACES ha d'incloure els resultats obtinguts en l'IER; l'any de referència per al seu càlcul; els factors d'emissió utilitzats, i la quantitat d'emissions de CO₂ en cada àmbit, així com el total d'emissions en el municipi.

Hem comprovat que els huit ajuntaments amb PACES han elaborat un IER que ha sigut enviat a l'Oficina del Pacte dels Alcaldes.

Any de referència

Pel que fa a l'any de referència, s'ha d'indicar que ha d'establir-se a fi de comparar amb l'objectiu indicat en la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle. La UE, si bé va establir inicialment 1990 com a any de referència, davant les dificultats de còmput, va acordar que no havia de ser posterior a 2005. Per part seua, la Diputació de València preveu l'any 2010 com a any base.

A continuació es mostra l'any de referència que preveuen els huit PACES examinats, per a la seua comparació amb l'objectiu de reducció del CO₂:

Quadre 31. Any de referència de l'objectiu de reducció CO₂

Any de referència	Nre. d'entitats	%
2007	4	50,0
2008	1	12,5
2010	1	12,5
2012	1	12,5
2019	1	12,5
Total	8	100,0

A excepció de Torrent i Gandia, els altres sis ajuntaments han pres com a any de referència 2010 o anteriors.

Factors d'emissió

Per mitjà dels **factores d'emissió** és possible calcular les emissions de CO₂ produïdes en el municipi a causa dels consums d'energia en kWh. D'acord amb els compromisos del Pacte dels Alcaldes, poden utilitzar-se dos enfocaments distints en la selecció dels factors d'emissió: factors d'emissió estàndard de l'IPCC¹⁰ i l'avaluació del cicle de la vida (ACV).

¹⁰ Grup Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic.

Sobre aquest tema, hem comprovat que en tots els PACES consten els factors d'emissió estàndard, tal com preveu la Guia de la Diputació de València.

Adicionalment, en el cas que hi haja plantes de producció d'electricitat al municipi o es compre energia verda certificada, és possible calcular un factor d'emissió local d'electricitat (EFE) diferent per a cada municipi i any. En aquest sentit, hem comprovat que els PACES de sis entitats inclouen el càlcul de l'EFE.

Sectors clau

L'IER ha d'incloure les dades de tres dels següents quatre sectors clau: edificis, equipament i instal·lacions municipals; edificis i equipament/instal·lacions terciàries (no municipals); edificis residencials, i transport. A més, de manera optativa es poden notificar les dades d'altres sectors.

Sobre aquest tema, hem comprovat que els huit ajuntaments han inclòs, com a mínim, els quatre sectors clau, entre altres.

Avaluació de riscos i vulnerabilitats (ARV)

Amb caràcter previ a la determinació de les accions d'adaptació, ha d'elaborar-se una *anàlisi de riscos i vulnerabilitats*, en què es determine la naturalesa i la mesura del risc, a través de l'anàlisi d'aquells possibles i l'avaluació de la vulnerabilitat que podria constituir un possible dany o una possible amenaça per a les persones, els béns, els mitjans de vida i el medi ambient del qual depenen.

Aquesta anàlisi permet la identificació d'àrees de preocupació crítica i, per consegüent, proporciona informació per a la presa de decisions.

En aquest sentit, hem comprovat que els huit ajuntaments han inclòs en els seus PACES respectius un resum dels resultats obtinguts prèviament en l'anàlisi de riscos i vulnerabilitats.

Objectius Marc de Polítiques d'Energia i Canvi Climàtic 2021-2030 (Marc 2030)

El quadre següent resumeix els principals objectius del Marc 2030 que estableix la normativa d'aplicació vigent d'àmbit europeu, estatal i autonòmic (vegeu l'apèndix 2):

Quadre 32. Objectius establits per la normativa reguladora del Marc 2030

Objectius fins a 2030	Unió Europea	Normativa estatal (Llei 7/2021)	Normativa autonòmica (Llei 6/2022)
Reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) respecte a nivells de 1990	55,0% Reglament (UE) 2021/1119	23,0%	40,0%
Millora d'eficiència energètica (reducció en el consum d'energia primària respecte a 2007)	40,5% Directiva (UE) 2023/1791	39,5%	35,4%
Increment de l'energia renovable	42,5% Directiva (UE) 2023/2413	42,0%	42,0%

A efectes il·lustratius, en el quadre següent es mostra l'evolució dels objectius establits per la Unió Europea en matèria mediambiental:

Quadre 33. Evolució objectius normativa UE

	Normativa Unió Europea			
	Paquet europeu d'energia i canvi climàtic (2008)	Consell Europeu octubre 2014	Marc 2030	
Any de l'objectiu	2020	2030	2030	2030
Període de l'objectiu (marc)	2013-2020	2021-2030	2021-2030	2021-2030
Reducció d'emissions (any base 1990)	20,0%	40,0%	-	55,0%(3)
Millora eficiència energètica (any base 2007)	20,0%	27,0%	32,5% (1)	38,0%/40,5% (4)
Increment de l'energia renovable	20,0%	27,0%	32,0%(2)	42,5% (5)

- (1) Directiva (UE) 2018/2002, del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, per la qual es modifica la Directiva 2012/27/UE, relativa a l'eficiència energètica.
- (2) Directiva (UE) 2018/2001, del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de desembre de 2018, relativa al foment de l'ús d'energia procedent de fonts renovables.
- (3) Acord del Consell Europeu subscrit al desembre de 2020; aquest compromís va quedar plasmat en el Reglament (UE) 2021/1119, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de juny de 2021.
- (4) Directiva (UE) 2023/1791, del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de setembre de 2023, relativa a l'eficiència energètica i per la qual es modifica el Reglament (UE) 2023/955.
- (5) Directiva (UE) 2023/2413, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 d'octubre de 2023, per la qual es modifiquen la Directiva (UE) 2018/2001, el Reglament (UE) 2018/1999 i la Directiva 98/70/CE pel que fa a la promoció de l'energia procedent de fonts renovables i es deroga la Directiva (UE) 2015/652, del Consell.

Objectius PACES ajuntaments

Els objectius de mitigació del Marc 2030 que recullen els PACES dels huit ajuntaments analitzats són els establits pel Consell Europeu a l'octubre de 2014, tal com s'indica en la secció 5.9 de l'Informe.

Accions

Una vegada identificats els riscos que planteja el canvi climàtic i definits els objectius que han d'aconseguir-se per a gestionar-lo, els PACES han d'incloure les accions a realitzar pels ajuntaments, que poden ser de tres tipus: de mitigació, d'adaptació i contra la pobresa.

Mitigació

Les accions de mitigació van encaminades a aconseguir els objectius marcats en relació amb la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, i per a això s'han de conèixer els resultats de l'IER. En l'annex I de la Guia de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies es recull el detall de sectors de mitigació inclosos, de manera que els ajuntaments han d'incorporar als seus PACES les accions a realitzar per sector. Cal destacar que els ajuntaments han inclòs també com a sector de mitigació la producció local d'energia.

Cal indicar que el major nombre d'accions planificades correspon a edificis, equipaments i instal·lacions municipals, que representen un 38,8% del total (vegeu la secció 5.9 de l'Informe).

La major part dels ajuntaments han seguit la Guia de la Diputació de València per a detallar les accions de mitigació.

A més, els ajuntaments han seguit el que es disposa en la Guia de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies quant a la inclusió dels sectors d'activitat clau seleccionats en l'IER: edificis municipals, edificis terciaris, edificis residencials i transport.

Adaptació

Les accions d'adaptació han de contribuir a reduir la vulnerabilitat davant les conseqüències del canvi climàtic. Sobre la base del nivell de vulnerabilitat del municipi, s'han de definir els objectius a aconseguir.

Una vegada identificats els riscos que planteja el canvi climàtic i definits els objectius que han d'aconseguir-se per a gestionar millor els riscos, el pla ha de contindre una sèrie de mesures d'adaptació.

En el quadre següent s'agrupen per trams les accions d'adaptació previstes en els PACES dels ajuntaments i s'indica el nombre d'ajuntaments que es troba en cada tram, així com la seua importància relativa.

Quadre 34. Accions d'adaptació dels PACES

Nombre d'accions	Nre. d'entitats	%
Més de 50 accions	2	25,0
Entre 25-50 accions	1	12,5
Menys de 25 accions	5	62,5
Total	8	100,0

Pobresa

Les accions contra la pobresa tracten d'aplacar la pobresa energètica en el municipi. Aquest tipus d'accions només poden seleccionar-se juntament amb les accions de mitigació o d'adaptació i no de manera independent, tal com assenyala la Guia de l'Oficina del Pacte de les Alcaldies.

Hem observat que els PACES de Benidorm i Torrent no inclouen cap mesura específica contra la pobresa.

Mesures de seguiment

Les accions comentades anteriorment (mitigació, adaptació i contra la pobresa) contenen indicadors i pautes per a un adequat seguiment i avaluació de les accions indicades en tots els PACES revisats.

Criteris per a prioritització de les actuacions

Hem comprovat si el PACES estableix criteris per a la prioritització de les actuacions durant la fase d'implementació. El quadre següent reflecteix el nombre d'entitats que han contestat afirmativament a cada un dels criteris assenyalats en el qüestionari:

Quadre 35. Criteris per a la selecció de les mesures

Criteris selecció mesures	Nre. d'entitats
Estalvi energètic	8
Millora de qualitat de l'aire	7
Adequació amb els objectius globals de l'autoritat local	7
Inversió requerida	5
Acceptabilitat política i social	4
Beneficis de creació d'ocupació	2
Altres	0

4. ENTITATS AMB PLANS SECTORIALS

4.1. Aspectes generals

Hem comprovat l'existència de plans sectorials en matèria de mobilitat i transport, edificis públics i enllumenat públic per part de les quinze entitats locals incloses en la fase II de la fiscalització, així com la seua adequació a la normativa d'aplicació, fonamentalment la Llei 7/2021 i la Llei autonòmica 6/2011. En aquest sentit, hem analitzat una sèrie de qüestions prèvies a l'elaboració dels plans i el seu contingut, així com els mitjans i recursos utilitzats.

En matèria de mobilitat, la Llei 7/2021, en l'article 14.3, estableix que els municipis de més de 50.000 habitants adoptaran abans de 2023 PMUS que introduïsquen mesures de mitigació a fi de reduir les emissions derivades de la mobilitat incloent-hi almenys les especificades en aquesta llei. D'altra banda, la llei autonòmica 6/2011 preveu l'obligació de tots els municipis de la Comunitat Valenciana de més de 20.000 habitants de formular un PMUS en el termini de quatre anys a partir de la seua entrada en vigor. En conseqüència, tots els ajuntaments inclosos en aquesta fase de la fiscalització han de comptar amb un pla de mobilitat urbana sostenible aprovat.

En matèria de transport, la Llei 7/2021 estableix que les administracions públiques, en el marc de les seues competències, han d'adoptar mesures per a aconseguir l'any 2050 un parc de turismes i vehicles comercials lleugers sense emissions directes de CO₂, de conformitat amb el que s'estableix en la normativa comunitària. A aquest efecte, s'han d'adoptar les mesures necessàries, d'acord amb la normativa de la Unió Europea, perquè els turismes i vehicles comercials lleugers nous reduïsquen gradualment les seues emissions, de manera que no més tard de 2040 siguen vehicles amb emissions de 0 g CO₂/km, de conformitat amb el que s'estableix en la normativa comunitària.

Quant a l'eficiència energètica en els edificis, la Directiva 2010/31/UE estableix que a partir del 31 de desembre de 2018 els edificis nous que estiguen ocupats i siguen propietat d'administracions públiques seran edificis "de consum energètic quasi nul". A més, el Consell de Ministres va aprovar l'11 d'octubre de 2022 el Pla Més Seguretat Energètica (Pla +SE), pel qual les comunitats autònomes han d'elaborar plans d'estalvi energètic i autoconsum per a edificis abans de l'1 de desembre de 2022. Finalment, la Llei 6/2022 no estableix l'obligació d'efectuar plans específics d'estalvi energètic per a edificis.

4.2. Entitats amb plans sectorials

A excepció d'Elda, Torrent i Torrevella, els dotze ajuntaments restants compten amb pla de mobilitat urbana aprovat. D'aquests, únicament Benidorm té un pla d'edificis públics i cap entitat local té un pla sectorial d'enllumenat públic.

4.3. Pla de mobilitat i transport urbà sostenible (PMUS)

4.3.1. Aspectes generals

El quadre següent resumeix el nombre d'entitats que compten amb **ordenances** o reglaments reguladors de la mobilitat i el transport sostenible, d'acord amb les respostes obtingudes dels qüestionaris, després de la seua comprovació amb les dades que figuren en la pàgina web de l'entitat i, si és el cas, la rectificació consegüent.

Quadre 36. Ordenances/reglaments mobilitat i transport sostenible

Existència d'ordenances/reglaments	Nre. entitats	%
Sí	4	26,7
No	8	53,3
Sense contestar	3	20,0
Total	15	100,0

Les quatre entitats que compten amb ordenances o reglaments relacionats amb la mobilitat i el transport sostenible són Alcoi, Benidorm, València i Vila-real.

Les huit entitats que no disposen d'ordenances inclouen, a més de les set entitats que així ho van indicar en el qüestionari, l'Ajuntament d'Elx, que va contestar que disposava d'una ordenança reguladora. No obstant això, hem comprovat que aquesta ordenança es troba en procés d'elaboració en la data de realització del treball de camp.

D'altra banda, Alacant, Elda i Torrent no van respondre a aquesta pregunta.

Quant a l'existència de **PMUS**, el quadre següent resumeix, una vegada revisades les respostes del qüestionari i corregides amb les dades que figuren en la web de cada entitat, el nombre d'entitats que compten amb un pla de mobilitat urbana sostenible:

Quadre 37. Entitats amb plans de mobilitat urbana sostenible (PMUS)

Existència de PMUS	Nre. entitats	%
Sí	12	80,0
No	3	20,0
Total	15	100,0

En les respostes obtingudes inicialment als qüestionaris, únicament cinc ajuntaments van indicar que sí que disposaven d'un pla de mobilitat urbana sostenible. No obstant això, hem comprovat després de les converses mantingudes amb les entitats i la revisió de la informació publicada (pàgina web, butlletins oficials...) que, a més d'aquests cinc, hi ha set ajuntaments amb plans de mobilitat aprovats.

Pel que fa als tres ajuntaments sense PMUS aprovat –Elda, Torrevella i Torrent–, el quadre resum mostra les respostes inicials dels ajuntaments, que hem comprovat posteriorment. Cal afegir que en converses posteriors amb els ajuntaments, Torrevella i Torrent ens informen que els plans de mobilitat es troben pendents d'aprovació.

Quant als **òrgans municipals d'aprovació**, en deu casos s'han aprovat pel ple, mentre que en els dos casos restants han sigut aprovats per la junta de govern local. Les respostes obtingudes a aquesta pregunta del qüestionari les hem contrastades amb les actes aportades. En el cas de Sant Vicent del Raspeig, com que no ha contestat a aquesta

pregunta, hem obtingut la informació del PMUS aprovat pel Ple de la seua publicació en el DOGV.

El quadre següent detalla les **dates d'aprovació** dels PMUS de les dotze entitats amb plans de mobilitat urbana:

Quadre 38. Data d'aprovació PMUS

Entitat local	Data aprovació PMUS
Alcoi	27/12/2013
Alacant	16/12/2013
Benidorm	27/06/2016
Castelló de la Plana	11/11/2022
Elx	02/05/2023
Gandia	31/01/2009
Oriola	26/01/2023
Paterna	22/12/2023
Sagunt	26/06/2018
Sant Vicent del Raspeig	26/04/2017
València	27/12/2013
Vila-real	29/03/2022

Hem contrastat les dates d'aprovació que figuren en les respostes als qüestionaris amb les actes aportades i amb la seua publicació en el DOGV.

Pel que fa a l'adaptació **dels PMUS aprovats a la normativa d'aplicació**, hem comprovat que únicament en quatre casos (Elx, Oriola, Paterna i Vila-real) els PMUS s'ajusten al que es disposa en l'article 14.3 de la Llei 7/2021, mentre que en set casos (Alcoi, Alacant, Benidorm, Castelló de la Plana, Sagunt, Sant Vicent del Raspeig i València) no s'ajusten a aquesta llei. Únicament en el cas de Benidorm el PMUS adaptat a la llei estatal es troba en fase d'elaboració. Finalment, en el cas de Gandia, el seu PMUS es va aprovar en 2009 i no s'adapta ni a la normativa autonòmica ni a l'estatal.

Quant als **departaments o àrees municipals involucrades**, deu entitats han contestat que disposen d'un departament específic de mobilitat i que, per a l'elaboració del pla, han intervingut diferents departaments. En el cas d'Alacant i Sant Vicent del Raspeig, no hem obtingut informació sobre aquest tema.

A la pregunta del qüestionari sobre la **participació ciutadana** en l'elaboració del PMUS, huit entitats indiquen que compten amb un canal de participació ciutadana, tres entitats han respost negativament i una entitat no ha facilitat aquesta informació.

Quant a l'existència d'un **pla de comunicació interna i externa**, set ajuntaments compten amb aquest pla, quatre ajuntaments han respost negativament i un ajuntament no ha facilitat aquesta informació.

4.3.2. Mitjans i recursos

De les dotze entitats que disposen de PMUS, només cinc (Alcoi, Elx, Gandia, Oriola i Vila-real) responen al qüestionari que han confeccionat un **pressupost global** per a la seua elaboració. No hem pogut comparar el pressupost que indiquen les entitats en el qüestionari perquè no resulta homogeni, ja que en alguns casos s'inclou, a més del pressupost d'elaboració, el d'execució.

Els ajuntaments que han indicat que no han elaborat un pressupost global per a l'elaboració del PMUS són Benidorm, Castelló de la Plana, Paterna, Sagunt, Sant Vicent del Raspeig i València, mentre que no hem obtingut resposta per part de l'Ajuntament d'Alacant.

Quant a la utilització de **mitjans propis i/o aliens** per a l'elaboració del PMUS, nou entitats van indicar que van utilitzar mitjans aliens i dos entitats van indicar que únicament van utilitzar mitjans propis (Sagunt i València). En el cas de Sant Vicent del Raspeig, no hem obtingut informació.

El quadre següent recull la data de formalització i l'import, si és el cas, dels **contractes formalitzats per a l'elaboració del PMUS**:

Quadre 39. Contractes formalització del PMUS

Entitat local	Data de formalització	Import total (amb IVA)
Alcoi (1)	-	-
Alacant (1)	-	-
Benidorm (2)	30/04/2015	-
Castelló de la Plana	25/11/2015	50.876
Elx	01/08/2019	85.200
Gandia	31/10/2007	168.200
Oriola	13/10/2021	44.286
Paterna	14/01/2021	76.680
Vila-real	20/06/2018	80.767

(1) En el qüestionari no van emplenar la fitxa adjunta informativa.

(2) No han pogut determinar l'import del contracte.

La contractació del pla (contractes d'assistència o consultoria) pot arribar tant a la formulació estratègica com a l'elaboració del mateix pla d'acció. D'acord amb la informació facilitada per sis ajuntaments (tres entitats, Alcoi, Alacant i Paterna, no han facilitat aquesta informació) s'han subscrit en tots els casos contractes no menors amb contractistes

diferents en cada entitat. No hem fiscalitzat l'adjudicació d'aquests contractes perquè excedia l'àmbit de la fiscalització.

Quant a la **publicitat contractual**, únicament hem pogut verificar en quatre casos la publicació dels contractes en la pàgina web o en el portal de transparència.

Finalment, pel que fa al **tipus de finançament per a l'elaboració del PMUS**, cal indicar el següent: Alacant i Sant Vicent del Raspeig no van emplenar les respostes del qüestionari; set entitats van utilitzar fons propis; una entitat, fons aliens, i dues entitats, finançament mixt.

4.3.3. Contingut

Al que s'ha indicat en la secció 5.11.1 de l'Informe, quant a les mesures previstes en la Llei 7/2021, cal afegir el nombre de mesures adoptades per cada una de les entitats excepte Sant Vicent del Raspeig, que no ha facilitat aquesta informació.

Quadre 40. Mesures previstes en la Llei 7/2021 i adoptades per l'entitat

Entitat local	Nre. mesures	% s/ total mesures
Alcoi	6	66,7
Alacant	6	66,7
Benidorm	6	66,7
Castelló de la Plana	4	44,4
Elx	9	100,0
Gandia	6	66,7
Oriola	9	100,0
Paterna	9	100,0
Sagunt	6	66,7
València	6	66,7
Vila-real	7	77,8

En els set PMUS adaptats a la normativa autonòmica de 2011 però anteriors a la Llei 7/2021 (Alcoi, Alacant, Benidorm, Castelló de la Plana, Gandia, Sagunt i València) no s'han realitzat les modificacions pertinents per a adaptar-los a aquesta llei, perquè no inclouen les tres mesures següents: zona de baixes emissions, criteris específics per a millorar la qualitat de l'aire i integració dels plans específics d'electrificació d'última milla amb les zones de baixes emissions municipals. A més, el PMUS de Castelló de la Plana tampoc inclou les mesures d'impuls de la mobilitat elèctrica compartida ni les mesures destinades a fomentar el repartiment de mercaderies i la mobilitat al treball sostenibles. Únicament Gandia i Benidorm estan en procés d'elaboració d'un nou PMUS.

Finalment, no hem pogut verificar l'adequat contingut del PMUS de Sant Vicent del Raspeig perquè no ens ha facilitat aquesta informació.

4.3.4. Avaluació i seguiment

De conformitat amb el que es disposa en l'article 10.9 de la Llei 6/2011, l'ajuntament ha d'elaborar i publicar anualment un informe sobre el grau d'avanç de les actuacions previstes en el pla de mobilitat, així com sobre la programació per a l'exercici següent.

Hem comprovat que les dotze entitats que han elaborat el PMUS han definit procediments i sistemes per al seguiment i avaluació de les accions contingudes en aquest a excepció de Sant Vicent del Raspeig, que no ens ha facilitat informació sobre aquest tema. Únicament Benidorm, Castelló de la Plana i Gandia realitzen informes de caràcter anual, biennal i quadriennal, respectivament, sobre el grau de compliment dels objectius del pla. No obstant això, s'ha d'indicar que Paterna, Elx, Vila-real i Oriola no tenen l'obligació d'elaborar aquests informes perquè han elaborat els seus PMUS respectius en 2022 i 2023.

4.4. Pla d'estalvi i eficiència energètica d'edificis públics

El qüestionari específic sobre el pla d'estalvi i eficiència energètica d'edificis públics només va ser emplenat per les entitats que van respondre que tenien un pla sectorial d'aquesta naturalesa (Alacant, Benidorm i Elx). Cap d'aquestes entitats compta amb una ordenança o regulació interna d'aquestes mesures.

No obstant això, Alacant va respondre també que les mesures que havia adoptat per a l'estalvi energètic en edificis no estaven recollides en un pla sectorial. Quant a Elx, hem comprovat que les mesures d'estalvi en edificis públics no estan contingudes en un pla específic sinó en el PAES.

Per tant, Benidorm és l'única entitat que compta amb un pla d'estalvi i eficiència energètica denominat "Pla director d'autoconsum en edificis municipals Ajuntament de Benidorm", de 17 de novembre de 2017, com s'indica en la secció 5.11.2 de l'Informe.

Aquest pla no està publicat en el portal de transparència de l'entitat. En la seua elaboració han intervingut l'àrea d'enginyeria i d'arquitectura, sense que s'haja obert un canal de participació ciutadana ni s'haja dissenyat un pla de comunicació interna o externa per a informar de les fites complides en l'elaboració del projecte. Tampoc s'han dut a terme jornades i programes de formació o divulgació dirigits als empleats, per a donar a conèixer els criteris d'utilització responsable de l'energia en els edificis públics.

D'acord amb la informació facilitada per l'entitat, s'han dut a terme auditories energètiques prèvies que han permés identificar les actuacions a implantar en els edificis. Així mateix, s'ha designat una persona com a responsable energètic dels edificis o departaments, per a seguir el compliment de les mesures establides.

El pressupost per a l'elaboració del pla de Benidorm ha ascendit a 1.045.450 euros i l'ha dut a terme l'àrea d'enginyeria municipal.

Pel que fa al contingut del pla, cal destacar que recull la fase de diagnòstic, metodologia i pla d'implantació i no inclou actuacions de formació interna en matèria d'estalvi i eficiència ni actuacions de sensibilització i conscienciació. No obstant això, la normativa no estableix un contingut mínim per a aquests plans.

Quant als informes de seguiment, si bé l'entitat informa que han sigut elaborats, no es troben publicats en el portal de transparència.

4.5. Pla d'enllumenat públic

Vegeu la secció 5.11.3 de l'Informe.

4.6. Altres plans

D'acord amb les respostes obtingudes, cap dels quinze ajuntaments compta amb plans sectorials addicionals als comentats anteriorment.

5. TRANSPARÈNCIA EN MATÈRIA D'ESTALVI I EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

5.1. Compliment de les obligacions de publicació

Hem verificat que per a cada una de les entitats es publica informació institucional, organitzativa i de planificació, com estableix l'article 6 de la Llei 19/2013.

Quant a la publicitat de la normativa en matèria de transparència, hem comprovat el següent: la normativa estatal es publica en sis ajuntaments (València, Alacant, Castelló de la Plana, Benidorm, Sant Vicent del Raspeig i Alcoi); la normativa autonòmica, en quatre ajuntaments (València, Benidorm, Sant Vicent del Raspeig i Alcoi), i la normativa local, en sis ajuntaments (València, Castelló de la Plana, Torrent, Oriola, Gandia i Benidorm).

Respecte a la normativa autonòmica o local en matèria d'estalvi i eficiència energètica, només l'Ajuntament de Castelló de la Plana té publicada aquesta normativa en la seua pàgina web / portal de transparència.

El pla estratègic i/o els plans operatius de l'entitat són publicats per cinc ajuntaments: València, Alacant, Gandia, Alcoi i Vila-real.

Quant als diferents plans energètics, hem comprovat que estan publicats els següents:

- Dels cinc ajuntaments que tenen solament PAES (Alcoi, Alacant, Elx, Elda i Sant Vicent), únicament Alacant i Elx el publiquen.
- Els huit ajuntaments amb PACES els publiquen en la seua pàgina web / portal de transparència, excepte Gandia i Oriola.
- Pel que fa a la publicació d'altres plans generals, s'ha d'indicar que no s'aplica a la Comunitat Valenciana, perquè entre els municipis de més de 50.000 habitants

únicament l'Ajuntament de Torrevella no està adherit al Pacte dels Alcaldes i no té tampoc un pla general d'estalvi energètic.

Els plans parcials o sectorials estan publicats en onze entitats, i el seu detall de publicació per plans específics és el següent:

- Pla de mobilitat urbana. Dels quinze ajuntaments, dotze tenen PMUS aprovats i tres els tenen en procés d'elaboració/aprovació (Elda, Torrevella i Torrent). Totes les entitats amb PMUS aprovats els tenen publicats excepte Sant Vicent del Raspeig. Cal afegir que Torrent, encara que no tinga un PMUS aprovat, el té publicat en la seua pàgina web.
- Pla d'estalvi i eficiència energètica d'edificis públics. El formulari referent a aquest pla només va ser emplenat per les tres entitats que van indicar que comptaven amb aquest pla: Alacant, Benidorm i Elx. Finalment, després de la revisió efectuada, l'única entitat que compta amb un pla d'edificis és Benidorm i no el té publicat.
- Pla d'enllumenat públic. Alacant, Benidorm i Elx indiquen en el qüestionari que tenen un pla d'enllumenat públic, però després de les verificacions realitzades concloem que cap dels quinze ajuntaments majors de 50.000 habitants disposa d'aquest tipus de pla, si bé el pla de Benidorm es troba en fase de licitació, per la qual cosa encara no és procedent publicar-lo.

Respecte a la publicació dels plans de seguiment i avaluació dels PAES, dels deu ajuntaments que tenen aquests plans hem pogut comprovar que tres compten amb un pla de seguiment PAES (Alcoi, Alacant i València) i un el té publicat (València).

D'altra banda, dels huit ajuntaments que tenen PACES dos han elaborat un pla de seguiment (Torrent i València) i només València el té publicat.

5.2. Adequació als principis generals

Respecte a l'adequada publicació dels aspectes anteriorment indicats relacionats amb la transparència i la planificació energètica, hem comprovat que estan vigents i que la seua publicació s'adequa als següents principis generals establits en l'article 5.5 de la Llei 19/2013:

- Forma de publicació. Hem comprovat si la forma de publicació és directa o indirecta. Entenem que la informació està publicada de manera directa quan la mateixa web l'ofereix directament o bé hi ha enllaços que dirigeixen al seu contingut directament.
- Accessibilitat. Hem comprovat el nivell de facilitat o dificultat d'accés electrònic a la informació des de la web. L'hem mesurat segons el nombre de clics: entre tres i huit clics hem considerat que la informació és accessible.
- Claredat. Hem valorat la comprensibilitat o claredat en el llenguatge utilitzat en el contingut de la informació.

- Estructuració de la informació. Hem avaluat l'estructuració del lloc electrònic on resideix la informació: sistematització, agrupació en el mateix lloc, secció o divisió de la pàgina o el portal amb una mateixa rúbrica o títol identificatiu.

En el quadre següent es mostren les entitats la publicitat i transparència de les quals s'adeqüen als principis generals establerts en la Llei 19/2013:

Quadre 41. Aspectes publicats d'acord amb els principis establerts Llei 19/2013

Informació institucional, organitzativa i de planificació relacionada amb la fiscalització (art. 6 Llei 19/2013)	Nre. d'entitats que han publicat aquests aspectes	Àmbit temporal		Adequació als principis generals (art. 5.5)							
		Vigència		Accés directe		Accessibilitat		Claredat		Estructuració lògica	
		Sí	No	Sí	No	Sí	No	Sí	No	Sí	No
Normativa estatal en matèria de transparència	6	6	0	3	3	3	3	6	0	6	0
Normativa autonòmica en matèria de transparència	4	2	2	3	1	4	0	4	0	4	0
Normativa local en matèria de transparència (reglaments, ordenances)	6	5	1	6	0	6	0	6	0	6	0
Normativa autonòmica relativa a l'estalvi i eficiència energètica	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0
Normativa local relativa a l'estalvi i eficiència energètica	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
El pla estratègic i els plans operatius de l'entitat	5	5	0	4	1	4	1	5	0	5	0
PAES, PACES o plans generals d'estalvi energètic	8	6	2	8	0	8	0	8	0	8	0
Plans parcials:											
Mobilitat i transport	11	10	1	9	2	9	2	11	0	10	1
Edificis públics	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enllumenat públic	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Altres plans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plans de seguiment i avaluació dels PAES/PACES o plans d'estalvi energètic	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0

TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

En compliment de l'article 16 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, i de l'article 55.1.c del Reglament de Règim Interior de la Sindicatura de Comptes, així com de l'acord del Consell d'aquesta institució pel qual va tindre coneixement de l'esborrany de l'informe de fiscalització, aquest es va trametre el 24 de juliol de 2024 als comptedants per tal que, en el termini concedit, hi formularen al·legacions.

Dins del termini concedit, únicament l'Ajuntament de València ha formulat les al·legacions que ha considerat pertinents.

Pel que fa al contingut de les al·legacions i al seu tractament, cal assenyalar el següent:

1. Totes les al·legacions s'han analitzat detingudament.
2. Les al·legacions admeses s'han incorporat al contingut de l'Informe.

En els annexos IV i V s'incorporen el text de les al·legacions formulades i l'informe motivat que se n'ha emés i que ha servit perquè la Sindicatura les estimara o desestimara.

APROVACIÓ DE L'INFORME

En compliment de l'article 19.j de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, de l'article 55.1.h del seu Reglament de Règim Interior i del Programa Anual d'Actuació de 2024 d'aquesta institució, el Consell de la Sindicatura de Comptes, en la reunió del dia 7 d'octubre de 2024, va aprovar aquest informe de fiscalització.

ANNEX I

Ajuntaments fase I

NIF	Denominació	Província	01/01/2022
P4625200C	València	València	792.492
P0301400H	Alacant	Alacant	338.577
P0306500J	Elx	Alacant	235.580
P1204000B	Castelló de la Plana	Castelló	171.857
P4624600E	Torrent	València	85.142
P0313300F	Torrevel·la	Alacant	83.547
P0309900I	Oriola	Alacant	80.784
P4613300E	Gandia	València	75.911
P4619200A	Paterna	València	71.880
P0303100B	Benidorm	Alacant	69.738
P4622200F	Sagunt	València	68.066
P0312200I	Sant Vicent del Raspeig	Alacant	59.138
P0300900H	Alcoi	Alacant	58.960
P0306600H	Elda	Alacant	52.297
P1213500J	Vila-real	Castelló	51.369
P4601700J	Alzira	València	45.451
P4617100E	Mislata	València	44.282
P0306300E	Dénia	Alacant	43.899
P4608000H	Burjassot	València	38.880
P0312100A	Santa Pola	Alacant	36.174
P4618600C	Ontinyent	València	35.946
P1203200I	Borriana	Castelló	35.019
P0313900C	La Vila Joiosa	Alacant	34.828
P0310400G	Petrer	Alacant	33.978
P0314000A	Villena	Alacant	33.969
P4602100B	Aldaia	València	32.656
P1212600I	La Vall d'Uixó	Castelló	31.388
P4616100F	Manises	València	31.170
P4611200I	Xirivella	València	30.326
P0305900C	Crevillent	Alacant	29.881
P4614700E	Xàtiva	València	29.637
P4600500E	Alaquàs	València	29.537
P0305000B	El Campello	Alacant	29.409
P1213800D	Vinaròs	Castelló	29.120
P0308200E	Xàbia	Alacant	28.731
P4609600D	Catarroja	València	28.679
P1202700I	Benicarló	Castelló	27.780
P4623700D	Sueca	València	27.738
P1200900G	Almassora	Castelló	27.383
P4602900E	Algemesí	València	27.305
P4618800I	Païporta	València	26.567
P4607200E	Bétera	València	26.289
P0309000H	Mutxamel	Alacant	26.192
P4620400D	La Pobla de Vallbona	València	25.625

NIF	Denominació	Província	01/01/2022
P0309300B	Novelda	Alacant	25.592
P4618300J	Oliva	València	25.179
P4610400F	Quart de Poblet	València	25.167
P4601300I	Alboraia	València	25.149
P1208400J	Onda	Castelló	25.099
P0311900E	Sant Joan d'Alacant	Alacant	24.450
P0304700H	Calp	Alacant	24.096
P4614900A	Llíria	València	24.036
P0307900A	Ibi	Alacant	23.677
P4621600H	Riba-roja de Túria	València	23.050
P0301800I	Altea	Alacant	23.010
P0314200G	El Pilar de la Foradada	Alacant	22.949
P4610700I	Cullera	València	22.937
P4617300A	Montcada	València	21.913
P4619600B	Picassent	València	21.761
P4602200J	Alfafar	València	21.480
P0301500E	Almoradí	Alacant	21.401
P0301900G	Asp	Alacant	21.191
P0301100D	L'Alfàs del Pi	Alacant	20.668
P4608500G	Carcaixent	València	20.498
P4620700G	Puçol	València	20.191
P4621500J	Requena	València	20.058
P0300000G	Diputació d'Alacant		
P1200000F	Diputació de Castelló		
P4600000F	Diputació de València		

ANNEX II

Questionari fase I

TIPUS D'ENTITAT: TOTES LES ENTITATS LOCALS	
Núm.	QÜESTIÓ
S1 - DADES IDENTIFICATIVES DE L'ENTITAT	
	1. NIF de l'entitat:
	2. Denominació:
	3. Tipus d'entitat local:
S2 - DADES IDENTIFICATIVES DE LA PERSONA DE CONTACTE	
	1. Nom i cognoms de la persona de contacte:
	2. Càrrec:
	3. Telèfon:
	4. Adreça electrònica:
	4.1. Repetisca adreça electrònica:
	1 En cas d'ajuntaments i altres entitats, s'ha adherit al Pacte Global d'Alcaldes pel Clima i l'Energia?
1.1	En cas que la seua entitat siga una diputació provincial o consell insular, s'ha adherit a algun tipus de pacte pel clima o l'energia?
	2 Disposa d'un pla general d'estalvi i eficiència energètica o pla municipal per al clima i l'energia en vigor?
2.1	En cas afirmatiu, indique la data de la seua aprovació.
2.2	En cas afirmatiu, indique l'òrgan d'aprovació.
2.3	Està publicat en la seua pàgina web o portal de transparència?
2.3.1	En cas afirmatiu, adjunte l'URL.
2.4	En cas d'haver contestat negativament en la pregunta núm. 2, han adoptat, en la seua entitat, alguna mesura relativa a l'eficiència i l'estalvi energètic que estiga en vigor?
2.4.1	En cas afirmatiu, seleccione les matèries sobre les quals s'ha adoptat alguna mesura d'eficiència i estalvi energètic.
	3 S'ha adherit a qualsevol altre programa o projecte d'àmbit regional, estatal o internacional en matèria d'estalvi i eficiència energètica?
3.1	En cas afirmatiu, indique quin.
	4 Disposa de normativa pròpia en la matèria o ha adaptat l'existent per a incloure i implementar mesures o polítiques en matèria d'estalvi i eficiència energètica?
4.1	En cas afirmatiu, indique quines.
	5 En cas que la seua entitat siga una diputació provincial o consell insular, ha realitzat algun tipus de coordinació, assistència o cooperació a les entitats locals del seu territori en matèria d'adhesió al Pacte del Clima i l'Energia o per a fomentar que els municipis de grandària menor tinguen el seu pla d'estalvi i eficiència energètica propi?
5.1	En cas afirmatiu, explique breument en què ha consistit la coordinació o assistència.

ANNEX III

Qüestionari fase II

ESQUEMA FASE II

FORMULARIS I SECCIONS:

F0 - DADES IDENTIFICATIVES

S1 DADES IDENTIFICATIVES DE L'ENTITAT

S2 DADES IDENTIFICATIVES DE L'INTERLOCUTOR AMB EL TRIBUNAL DE COMPTES

S3 DADES IDENTIFICATIVES DELS PRESIDENTS DE L'ENTITAT DES DE L'EXERCICI 2022

F1 - INFORMACIÓ GENERAL SOBRE EL PACTE D'ALCALDIES

S1 INFORMACIÓ GENERAL: AJUNTAMENTS

S2 INFORMACIÓ GENERAL: DIPUTACIONS, CONSELLS INSULARS, ÀREES METROPOLITANES I MANCOMUNITATS

S3 INFORMACIÓ GENERAL: COORDINADORS DEL PACTE D'ALCALDES

F2 - ENTITATS ADHERIDES AL PACTE AMB PLA D'ACCIÓ PER AL CLIMA I L'ENERGIA SOSTENIBLE

S1 QÜESTIONS PRÈVIES A L'ELABORACIÓ DEL PLA

S2 FASES D'ELABORACIÓ DEL PLA

S3 SEGUIMENT I AVALUACIÓ

F3 - ENTITATS ADHERIDES AL PACTE SENSE PLA D'ACCIÓ PER AL CLIMA I L'ENERGIA SOSTENIBLE

S1 QÜESTIONS GENERALS

F4 - ENTITATS AMB PLANS PARCIALS

S1 MOBILITAT I TRANSPORT

S2 EDIFICIS PÚBLICS

S3 ENLLUMENAT PÚBLIC

S4 ALTRES

F5 - ENTITATS NO ADHERIDES AL PACTE AMB PLA GENERAL D'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

S1 QÜESTIONS PRÈVIES A L'ELABORACIÓ DEL PLA

S2 FASES D'ELABORACIÓ DEL PLA

S3 SEGUIMENT I AVALUACIÓ

F6 - EXTERNALITZACIÓ DE SERVEIS

S1 QÜESTIONS GENERALS

F7 - ALTRA INFORMACIÓ

S1 DOCUMENTACIÓ ADDICIONAL

F0	DADES IDENTIFICATIVES
S1	DADES IDENTIFICATIVES DE L'ENTITAT
Etiquetes	QÜESTIÓ
1	NIF de l'entitat
2	Denominació
3	Tipus d'entitat local
S2	DADES IDENTIFICATIVES DE L'INTERLOCUTOR AMB EL TRIBUNAL DE COMPTES
Etiquetes	QÜESTIÓ
1	Nom i cognoms de la persona de contacte
2	Càrrec
3	Telèfon de contacte
3.1	Extensió telefònica
4	Adreça electrònica
4.1	Repetisca adreça electrònica
	DOCUMENTS ADJUNTS AL TRÀMIT 1. Adjunte, emplenat, el fitxer MODEL_F0S2_CONTACTO que pot descarregar a l'inici del tràmit en l'apartat de "Documents per a descàrrega", per a designar una persona de contacte davant possibles aclariments derivats de la informació remesa.
	2. En cas que la remissió del tràmit electrònic no siga realitzat per l'alcalde/essa o el/la president/a de l'entitat, segons corresponga, adjunte el document de delegació de competències o el fitxer MODEL_F0S2_HABILITACION emplenat, que pot descarregar a l'inici del tràmit en l'apartat de "Documents per a descàrrega".
S3	DADES IDENTIFICATIVES DE L'ALCALDIA/PRESIDÈNCIA DE L'ENTITAT DES DE L'EXERCICI 2022
A l'efecte de remetre l'avantprojecte d'informe de fiscalització durant el tràmit d'al·legacions, se sol·licita identificació individual dels qui hagen exercit la presidència des de l'exercici 2022 fins a l'actualitat. Han de replicar-se aquestes preguntes (prement "afegiu un altre element") per a cada un dels presidents/es que hagen ocupat el càrrec dins del període assenyalat.	
SECCIÓ MULTIOCURRÈNCIA	
Etiquetes	QÜESTIÓ
1	Nom i cognoms.
2	És actualment el/la president/a?
3	Data d'inici del mandat.
4	En cas d'haver contestat "NO" a la pregunta 2, indique la data de fi de mandat.

F1	INFORMACIÓ GENERAL SOBRE EL PACTE D'ALCALDIES
S1	INFORMACIÓ GENERAL: AJUNTAMENTS
Etiquetes	QÜESTIÓ
1	S'ha adherit la seua entitat al Pacte Global d'Alcaldies pel Clima i l'Energia?
1.1	Indique l'òrgan d'autorització d'adhesió al Pacte.
1.2	Envie l'acord d'adhesió al Pacte d'Alcaldies.
1.3	Indique la data d'adhesió al Pacte d'Alcaldies.
1.4	Indique l'ID d'usuari assignat per l'Oficina del Pacte d'Alcaldies.
1.5	Ha designat alguna persona com a representant de la seua entitat en el Pacte d'Alcaldies?
1.5.1	En cas afirmatiu, càrrec del representant.
1.6	Ha sol·licitat i/o rebut algun fons o subvenció europea, estatal o autonòmica per a finançar part dels compromisos assumits en el Pacte?
1.6.1	En cas afirmatiu, indique òrgan de concessió.
1.6.2	En cas afirmatiu, indique data de concessió.
1.6.3	En cas afirmatiu, indique import rebut.
1.7	Ha sol·licitat algun tipus d'assistència de la seua diputació, cabildo, consell insular, CA uniprovincial o altres entitats públiques en relació amb l'adhesió al Pacte d'Alcaldies?
1.7.1	En cas afirmatiu, ha rebut aquesta assistència?
1.7.2	En què ha consistit aquesta assistència?
2	Si ha contestat NO en la P.1, té intenció d'adherir-se al Pacte al llarg de l'exercici 2024?
2.1	En cas afirmatiu, descriga les actuacions realitzades en aquest sentit.
3	Compta la seua entitat amb un pla d'acció per al clima i l'energia sostenible vigent (PACES) o qualsevol altre pla general d'estalvi energètic?
3.1	Ha enviat a l'Oficina del Pacte de les Alcaldies el Pla d'Acció per al Clima i l'Energia Sostenible (PACES)?
3.1.1	En cas afirmatiu, adjunte justificant de remissió.
4	Disposa d'algun pla sectorial o parcial en matèria d'estalvi i eficiència energètica?
4.1	En cas afirmatiu, quins sectors comprenen els plans parcials o sectorials elaborats en la seua entitat?
S2	INFORMACIÓ GENERAL: DIPUTACIONS, CONSELLS INSULARS, ÀREES METROPOLITANES I MANCOMUNITATS
Etiquetes	QÜESTIÓ
1	S'ha adherit la seua entitat al Pacte Global d'Alcaldies pel Clima i l'Energia?
1.1	Indique l'òrgan d'autorització d'adhesió al Pacte d'Alcaldies.
1.2	Envie l'acord d'aprovació d'adhesió.
1.3	Indique data d'adhesió al Pacte d'Alcaldies.
1.4	Envie l'acord d'adhesió al Pacte.
1.5	Indique l'ID d'usuari assignat per l'Oficina del Pacte d'Alcaldies.
1.6	Ha designat alguna persona com a representant de la seua entitat en el Pacte d'Alcaldies?
1.6.1	En cas afirmatiu, càrrec del representant.
1.7	Ha enviat a l'Oficina del Pacte de les Alcaldies de la UE l'inventari d'emissions i el Pla d'Acció per al Clima i l'Energia Sostenible (PACES)?
1.7.1	En cas afirmatiu, adjunte justificant de remissió.
1.7.2	Adjunte els documents enviats a l'Oficina del Pacte de les Alcaldies de la UE.
1.8	Ha participat en algun tipus de trobada o mantingut contacte amb altres alcaldes i líders locals en relació amb el Pacte de les Alcaldies?
1.8.1	En cas afirmatiu, explique-ho breument.
1.9	Ha sol·licitat i/o rebut algun fons o subvenció europea, estatal o autonòmica per a finançar part dels compromisos assumits en el Pacte.
1.9.1	En cas afirmatiu, indique òrgan de concessió.

1.9.2	En cas afirmatiu, indique data de concessió.
1.9.3	En cas afirmatiu, indique import rebut.
2	Si ha contestat NO en la P.1, té intenció d'adherir-se al Pacte pròximament al llarg de l'exercici 2024?
2.1	En cas afirmatiu, descriga les actuacions realitzades en aquest sentit.
3	Compta la seua entitat amb un pla d'acció per al clima i l'energia sostenible vigent (PACES) o qualsevol altre pla general d'estalvi energètic?
3.1	Ha enviat a l'Oficina del Pacte de les Alcaldies el Pla d'Acció per al Clima i l'Energia Sostenible (PACES)?
3.1.1	En cas afirmatiu, adjunte justificant de remissió.
4	Realitza alguna funció d'assistència entre les entitats locals del seu territori?
4.1	En cas afirmatiu, exerceix de coordinador en matèria del Pacte de les Alcaldies?
4.2	Si realitza una assistència distinta a coordinació, explique breument de què es tracta.
5	Disposa de plans parcials o sectorials?
5.1	En cas afirmatiu, quins sectors comprenen els plans parcials o sectorials elaborats en la seua entitat?
S3	COORDINADORS DEL PACTE D'ALCALDES
Núm. ordre	QÜESTIÓ
T	Informació general sobre la coordinació:
1	Ha signat la declaració de compromís com a coordinador del Pacte d'Alcaldies promogut per la Comissió Europea?
1.1	En cas afirmatiu, adjunte declaració de compromís de coordinador del Pacte.
1.2	Data de formalització.
2	Informa regularment de les seues activitats de coordinació a l'Oficina del Pacte d'Alcaldes?
2.1	En cas afirmatiu, indique periodicitat.
3	Adjunte la llista de municipis del seu territori adherits al Pacte de les Alcaldies.
T	En relació amb les seues activitats de coordinació:
4	Promou l'accés al Pacte dels Alcaldes entre els municipis de la seua demarcació?
4.1	En cas afirmatiu, seleccione les activitats que realitza:
5	Proporciona assistència tècnica i estratègica als municipis signants?
5.1	En cas afirmatiu, seleccione les activitats que realitza:
T	Informació econòmica:
6	Ha proporcionat ajuda econòmica o concedit subvencions als municipis signants del seu territori?
7	Ha actuat com a intermediari de fons europeus per a donar suport a les accions relatives al clima i l'energia?
7.1	En cas afirmatiu a alguna de les preguntes 6 i/o 7, adjunte el MODELO_F1S3_SUBVENCIÓN .
8	Ha formalitzat contractes dels quals es puguin beneficiar conjuntament les entitats signants del Pacte, com ara contractes d'auditories energètiques, contractes per a l'elaboració dels inventaris d'emissions de CO ₂ , etc.?

F2	ENTITATS ADHERIDES AL PACTE AMB PLA D'ACCIÓ PER AL CLIMA I L'ENERGIA SOSTENIBLE
S1	QÜESTIONS PRÈVIES A L'ELABORACIÓ DEL PLA
Núm. ordre	QÜESTIÓ
T	Qüestions generals
1	Seleccione la situació en què es troba la seua entitat.
1.1	En cas d'haver triat "compta amb un pla vigent amb objectius 2030 i ha adaptat un pla previ amb objectius 2020", adjunte model de seguiment del pla objectius 2020 o PAES.
2	Adjunte el document seleccionat en la pregunta anterior.
T	Responsabilitats
3	S'ha modificat l'estructura organitzativa de l'entitat per a l'elaboració/implantació del Pla PACES?
4	Seleccione l'òrgan/unitat/entitat encarregat de l'elaboració/implantació del PACES.
4.1	En cas d'haver seleccionat "Altres", explique breument en què ha consistit.
5	El Pla designa una persona responsable?
5.1	En cas afirmatiu, indique el càrrec de la persona designada.
6	Disposen d'un comitè directiu, grup de treball o comissió que done suport al desenvolupament i la implementació del Pla?
6.1	En cas afirmatiu, composició del comitè, grup o comissió.
6.2	Adjunte l'acta/document que acredite l'última reunió.
7	Sobre la base del que s'estableix en l'article 39 de la Llei 7/2021, s'ha creat algun tipus d'assemblea ciutadana de canvi climàtic de participació pública amb caràcter previ a l'elaboració dels plans?
7.1	Adjunte l'acta/document que acredite la participació.
8	Ha rebut per a l'elaboració del Pla algun tipus d'ajuda externa per part de les estructures de suport o de les agències d'energia?
8.1	En cas afirmatiu, seleccione:
T	2. Recursos i finançament
9	S'ha elaborat el Pla per personal de la mateixa entitat o ha sigut necessària la contractació d'algun agent extern?
10	Import total del pressupost global per a l'elaboració/implantació del pla.
11	Tipus de recursos que van finançar l'elaboració del pla.
11.1	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique la partida de finançament alié.
11.2	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique l'import.
S2	FASES D'ELABORACIÓ DEL PLA
Núm. ordre	QÜESTIÓ
T	Formulació estratègica
1	La visió d'acció climàtica ha sigut compartida i consensuada per tots o la majoria dels departaments de l'entitat?
1.1	En cas afirmatiu, adjunte documents acreditatius (les circulars o comunicats realitzats, o comunicacions en la intranet, etc.).
2	El municipi està compromés amb alguna iniciativa internacional o nacional (per exemple, EDUSI)?
2.1	En cas afirmatiu, indique quines.

T	Diagnòstic de mitigació i adaptació
3	Quines eines específiques s'han utilitzat en la fase de diagnòstic del Pla?
3.1	En cas d'haver triat "Altres einies", especifique quines.
3.2	Adjunte els documents justificatius de les eines utilitzades.
4	Ha elaborat l'inventari d'emissions de referència (IER)?
4.1	En cas afirmatiu, adjunte justificant de remissió.
4.2	Adjunte els documents enviats a l'Oficina del Pacte de les Alcaldies de la UE.
4.3	En cas afirmatiu, indique l'any base al qual es refereix.
5	Han recopilat informació rellevant sobre el context físic i geogràfic del municipi?
6	S'ha desenvolupat, per a l'elaboració del Pla, una avaluació de vulnerabilitat de riscos davant el canvi climàtic del territori del municipi?
6.1	Han utilitzat indicadors per a avaluar la vulnerabilitat i risc?
6.1.1	En cas afirmatiu, describa els indicadors utilitzats.
7	Es va preveure una avaluació de caràcter espacial per sectors del municipi (districtes, seccions censals, zones concretes...)?
8	S'ha facilitat en la fase d'elaboració la participació ciutadana?
8.1	En cas afirmatiu, indique els agents participants.
8.2	Indique els canals de difusió.
8.2.1	En cas d'haver contestat "Altres", indique quins.
8.3	Indique els nivells de participació.
8.3.1	En cas d'haver contestat "Altres", indique quins.
8.4	Adjunte l'acta/document/URL que acredite la participació.
T	Definició del pla d'acció
9	Quins criteris s'han considerat per a la selecció de les mesures?
9.1	En cas d'haver contestat "Altres", indique quins.
T	Monitoratge, avaluació i seguiment
10	S'ha assignat un pressupost al procés de monitoratge, avaluació i seguiment?
T	Informació pública
11	S'ha exposat formalment el Pla a un període d'informació pública abans de la seua aprovació?
11.1	En cas afirmatiu, indique període d'exposició pública (en dies).
S3	SEGUIMENT I AVALUACIÓ
Núm. ordre	QÜESTIÓ
T	Qüestions generals
1	L'entitat té un inventari de seguiment d'emissions (ISE)?
1.1	En cas afirmatiu, adjunte l'últim realitzat.
1.2	L'ISE està aplicant els mateixos mètodes i principis que van aplicar en el moment de fer l'inventari d'emissions de referència (IER)?
1.2.1	En cas negatiu, explique els motius pels quals s'ha canviat el criteri.
1.3	En cas afirmatiu, indique la periodicitat amb què es fa.
2	S'ha realitzat algun informe de seguiment que resumeixi els avanços del pla i els resultats dels principals indicadors de seguiment?
2.1	En cas afirmatiu, amb quina periodicitat es fa aquest informe?
2.2	En cas afirmatiu, adjunte l'últim informe.
2.3	En cas negatiu, explique breument les causes de no haver-lo realitzat.
3	Ha dut a terme alguna revisió del Pla amb la finalitat d'adaptar-lo a noves circumstàncies o canvis dels paràmetres d'origen?
3.1	En cas afirmatiu, explique breument en què han consistit aquests canvis.

F3	ENTITATS ADHERIDES AL PACTE SENSE PLA D'ACCIÓ PER AL CLIMA I L'ENERGIA SOSTENIBLE
S1	QÜESTIONS GENERALS
Núm. ordre	QÜESTIÓ
T	Informació general
1	Es troba la seua entitat en procés d'elaboració del pla d'acció per al clima i l'energia sostenible?
1.1	En cas afirmatiu, en quina fase d'elaboració del pla es troba la seua entitat?
1.2	Data prevista d'aprovació del pla.
1.3	En cas negatiu, quan té previst iniciar l'elaboració d'aquest pla?
1.4	En cas afirmatiu, el pla que elaboren es basa en l'adaptació d'un pla previ de l'entitat?
1.5	S'ha modificat l'estructura organitzativa de l'entitat per a l'elaboració/implantació del pla?
1.5.1	En cas afirmatiu, seleccione en què ha consistit.
1.6	En cas afirmatiu, ha externalitzat l'entitat alguna activitat relativa a l'elaboració del pla?
1.7	Ha rebut per a l'elaboració del pla algun tipus d'ajuda externa per part de les estructures de suport o de les agències d'energia?
1.7.1	En cas afirmatiu, seleccione:
1.8	S'ha facilitat en la fase d'elaboració la participació ciutadana?
1.8.1	En cas afirmatiu, indique els agents participants.
1.8.2	Indique els canals de difusió.
1.8.2.1	En cas d'haver contestat "Altres", indique quins.
1.8.3	Indique els nivells de participació.
1.8.3.1	En cas d'haver contestat "Altres", indique quins.
1.8.4	Adjunte l'acta/document/URL que acredite la participació.
2	S'ha elaborat un pressupost global per al desenvolupament i implementació del pla?
2.1	Import total de la despesa pressupostada per a l'elaboració del pla.
2.2	Assenyale les aplicacions pressupostàries de despesa a les quals s'ha imputat l'elaboració del pla.
3	Tipus de recursos que van finançar l'elaboració del pla.
3.1	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique la partida de finançament alié.
3.2	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique l'import.

F4	ENTITATS AMB PLANS PARCIAIS
S1	MOBILITAT I TRANSPORT
Núm. ordre	QÜESTIÓ
1	Ha aprovat l'entitat alguna ordenança/reglament relativa a mesures d'estalvi i eficiència energètica en matèria de mobilitat i transport públic?
1.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
2	Les mesures que han adoptat en matèria de mobilitat i transport estan recollides en un pla?
2.1	Data d'aprovació del pla vigent.
2.2	El pla sectorial es troba publicat en la seua pàgina web o portal de transparència?
2.2.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
2.2.2	En cas negatiu, adjunte el pla.
2.3	Quins departaments/àrees administratives han intervingut en l'elaboració del pla?
3	S'ha incorporat un canal de participació ciutadana?
4	S'ha dissenyat un pla de comunicació interna i externa per a informar de les fites complides en l'elaboració del projecte?
5	S'ha elaborat un pressupost global per a l'elaboració del pla?
5.1	Import total del pressupostat global per a l'elaboració del pla.
6	Tipus de recursos que van finançar l'elaboració del pla.
6.1	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique la partida de finançament alié.
6.2	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique l'import.
7	Ha externalitzat l'entitat alguna activitat relativa a l'elaboració del pla?
8	S'han elaborat informes de seguiment per a conèixer el compliment dels objectius del pla?
8.1	En cas afirmatiu, indique periodicitat.
S2	EDIFICIS PÚBLICS
Núm. ordre	QÜESTIÓ
1	Ha aprovat l'entitat alguna ordenança/reglament relativa a mesures d'estalvi i eficiència energètica en matèria d'edificis públics?
1.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
2	Les mesures que han adoptat en matèria d'edificis estan recollides en un pla?
2.1	Data d'aprovació del pla vigent.
2.2	El pla sectorial es troba publicat en la seua pàgina web o portal de transparència?
2.2.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
2.2.2	En cas negatiu, adjunte el pla.
2.3	Quins departaments/àrees administratives han intervingut en l'elaboració del pla?
3	S'ha incorporat un canal de participació ciutadana?
4	S'ha dissenyat un pla de comunicació interna i externa per a informar de les fites complides en l'elaboració del projecte?
5	S'ha elaborat un pressupost global per al desenvolupament i implementació del pla?
6	Import total de la despesa pressupostada per a l'elaboració del pla.
7	Tipus de recursos que van finançar l'elaboració del pla.
7.1	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique la partida de finançament alié.
7.2	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique l'import.
8	Ha externalitzat l'entitat alguna activitat relativa a l'elaboració del pla?
9	S'han dut a terme auditories energètiques prèvies que permeten identificar les actuacions a implantar en els edificis?

10	S'ha designat una persona com a responsable energètic dels edificis o departaments, per a seguir el compliment de les mesures establides?
11	S'han dut a terme jornades i programes de formació o divulgació per als empleats de les administracions públiques, per a donar a conèixer criteris d'utilització responsable de l'energia en els edificis públics?
12	S'han implementat altres mesures no previstes prèviament en matèria d'edificis públics?
12.1	En cas afirmatiu, explique-ho breument.
13	S'han elaborat informes de seguiment per a conèixer el compliment dels objectius del pla?
13.1	En cas afirmatiu, indique periodicitat.

S3 ENLLUMENAT PÚBLIC

Núm. ordre	QÜESTIÓ
1	Ha aprovat l'entitat alguna ordenança/reglament relativa a mesures d'estalvi i eficiència energètica en matèria d'enllumenat públic?
1.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
2	Les mesures que han adoptat en matèria d'enllumenat públic estan recollides en un pla?
2.1	Data d'aprovació del pla vigent.
2.2	El pla sectorial es troba publicat en la seua pàgina web o portal de transparència?
2.2.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
2.2.2	En cas negatiu, adjunte el pla.
2.3	Quins departaments/àrees administratives han intervingut en l'elaboració del pla?
3	S'ha incorporat un canal de participació ciutadana?
4	S'ha dissenyat un pla de comunicació interna i externa per a informar de les fites complides en l'elaboració del projecte?
5	S'ha elaborat un pressupost global per al desenvolupament i implementació del pla?
6	Import total del pressupost global per a l'elaboració/implantació del pla.
6.1	Assenyale les aplicacions pressupostàries de despesa a les quals s'ha imputat l'elaboració del pla.
7	Tipus de recursos que van finançar l'elaboració del pla.
7.1	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique la partida de finançament alié.
7.2	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique l'import.
8	Ha externalitzat l'entitat alguna activitat relativa a l'elaboració del pla?
9	S'han elaborat informes de seguiment per a conèixer el compliment dels objectius del pla?
9.1	En cas afirmatiu, indique la periodicitat.

S4 ALTRES PLANS

Núm. ordre	QÜESTIÓ
1	En cas de tindre pla/plans sectorial/s distint/s dels anteriors, quina àrea/es o sector/s comprén?
2	Ha aprovat l'entitat alguna ordenança/reglament relativa a mesures d'estalvi i eficiència energètica en aquesta matèria?
2.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
3	Les mesures que han adoptat en aquesta matèria estan recollides en un pla?
3.1	El pla sectorial es troba publicat en la seua pàgina web o portal de transparència?
3.1.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
3.1.2	En cas negatiu, adjunte el pla.

F5	ENTITATS NO ADHERIDES AL PACTE D'ALCALDIES AMB PLA GENERAL D'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA
S1	QÜESTIONS PRÈVIES A L'ELABORACIÓ DEL PLA
Núm. ordre	QÜESTIÓ
T	Qüestions generals
1	Adjunte el Pla d'Estalvi Energètic i l'acord d'aprovació.
2	Es troba publicat en la seua pàgina web o portal de transparència?
2.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
T	Responsabilitats
3	S'ha modificat l'estructura organitzativa de l'entitat per a l'elaboració/implantació del Pla?
3.1	En cas afirmatiu, seleccione en què ha consistit.
3.1.1	En cas d'haver seleccionat "Altres", explique breument en què ha consistit.
4	S'ha creat una comissió o grup de treball intern en el qual es troben representades totes les àrees de l'entitat l'activitat de les quals té relació amb els àmbits de treball del pla i que coordine les actuacions?
4.1	En cas afirmatiu, indique la composició i funcions dels departaments que l'han integrat.
4.2	En cas afirmatiu, adjunte l'acord, resolució o decret pel qual es crea aquesta comissió/grup de treball.
4.3	En cas afirmatiu, assenyal quina d'aquestes funcions realitza la comissió de treball:
4.4	Adjunte l'acta/document que acredite l'última reunió.
T	Recursos i finançament
5	S'ha elaborat el pla per personal de la mateixa entitat o ha sigut necessària la contractació d'algun agent extern?
6	Import total del pressupost global per a l'elaboració/implantació del pla.
7	Tipus de recursos que van finançar l'elaboració del pla.
7.1	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique la partida de finançament alié.
7.2	En cas d'haver contestat "Fons aliens", indique l'import.
8	Ha sol·licitat algun tipus d'assistència de la seua diputació, cabildo, consell insular o CA uniprovincial o altres entitats públiques en relació amb l'elaboració del pla?
8.1	En cas afirmatiu, ha rebut aquesta assistència?
8.2	En què ha consistit aquesta assistència?
S2	FASES D'ELABORACIÓ DEL PLA
Núm. ordre	QÜESTIÓ
T	Formulació estratègica
1	El municipi està compromés amb alguna iniciativa internacional o nacional (per exemple, EDUSI)?
1.1	En cas afirmatiu, indique quines.
T	Anàlisi i diagnòstic energètic previ
2	Quines eines específiques s'han utilitzat en la fase de diagnòstic del pla?
2.1	Adjunte les eines utilitzades.
2.2	En cas d'haver triat "Altres eines", especifique quines.
3	Els edificis i instal·lacions compten amb comptadors d'energia elèctrica amb capacitat de telemesura?
4	Fa un control de consums d'energia per edifici almenys una vegada a l'any?
5	Els edificis amb més de 70 kW tèrmics instal·lats compten amb auditories energètiques?
6	L'enllumenat públic exterior disposa d'auditoria energètica independent, amb anàlisi de nivells d'il·luminació i prioritats de renovació?
7	Es va preveure una avaluació de caràcter espacial per sectors del municipi (districtes, seccions censals, zones concretes)?

8	S'ha facilitat en la fase d'elaboració la participació ciutadana?
8.1	En cas afirmatiu, indique els agents participants.
8.2	Indique els canals de difusió.
8.3	Indique els nivells de participació.
8.3.1	En cas d'haver contestat "Altres", indique quins.
8.4	Adjunte l'acta/document/URL que acredite la participació.
T	Definició del pla d'acció.
9	Quins criteris s'han considerat per a la selecció de les mesures?
9.1	En cas d'haver contestat "Altres", indique quins.
T	Monitoratge, avaluació i seguiment
10	S'ha assignat un pressupost al procés de monitoratge, avaluació i seguiment?
T	Informació pública
11	S'ha exposat formalment el pla a un període d'informació pública abans de la seua aprovació?
S3	SEGUIMENT I AVALUACIÓ
Núm. ordre	QÜESTIÓ
T	Qüestions generals
1	Quina unitat administrativa o àrea té encomanada les funcions de seguiment?
2	Ha realitzat els informes d'avaluació i seguiment anual de les accions del pla?
2.1	En cas afirmatiu, adjunte els informes realitzats en 2022 i 2023.
2.2	En cas negatiu, explique breument les causes de no haver-lo realitzat.
2.3	Publica els informes d'avaluació i seguiment?
2.3.1	En cas afirmatiu, adjunte URL.
3	S'han realitzat revisions periòdiques del pla per a adaptar-lo a les realitats, canvis normatius o circumstàncies canviants?
3.1	En cas afirmatiu, explique quines han sigut i en què han consistit.
F6	EXTERNALITZACIÓ DE SERVEIS
S1	QÜESTIONS GENERALS
Núm. ordre	QÜESTIÓ
T	
1	Indique quin pla ha sigut externalitzat totalment o parcialment.
2	DOCUMENTS ADJUNTS AL TRÀMIT Adjunte emplenat el fitxer MODELO_F6S1_EXTERNALITZACIÓ que pot descarregar a l'inici del tràmit en l'apartat de "Documents per a descàrrega".
F7	ALTRA INFORMACIÓ
S1	DOCUMENTACIÓ ADDICIONAL
Núm. ordre	QÜESTIÓ
1	A continuació, pot adjuntar la documentació addicional que considere necessària.
2	En cas d'haver adjuntat algun fitxer en la pregunta anterior, detalle el contingut d'aquests fitxers.

ANNEX IV

Al·legacions presentades

Justificante de entrada

Ejercicio	Núm.	Fecha y hora del justificante	Fecha y hora de validez
2024	2384	16/09/2024 09:05	16/09/2024 09:05

Remitentes

Documento	Nombre	Op. Int.
P4625200C	AYUNTAMIENTO DE VALENCIA Canal de contacto: notificaciones_rge@valencia.es Otros canales de contacto: - Dirección: Alcaldía València VALENCIA ESPAÑA - Teléfono: [REDACTED]	No ¹

Destinatario

Descripción	Identificador
E5 BRG	[REDACTED]

Contenido

Al.legacions. ALEGACIONES QUE SE FORMULAN AL BORRADOR DE INFORME DE FISCALIZACIÓN SOBRE MEDIDAS ADOPTADAS POR LAS ENTIDADES LOCALES EN MATERIA DE AHORRO Y EFICIENCIA ENERGETICA.

Documentos anexos

Documento	Tipo de validez	CSV o identificador
2 Alegaciones_sindicatura_con_texto		[REDACTED]
1 ComunicacionOtroOrganismo (1)		[REDACTED]
3 justificante_confirmacion - 2024-09-16T090152.685		[REDACTED]

Según lo establecido en la vigente normativa de protección de datos, se le informa que los datos facilitados a través del presente formulario serán tratados por esta Entidad, que actúa como responsable del tratamiento, con la finalidad de tramitar su solicitud y/o procedimiento. La licitud del tratamiento está basada en el consentimiento del interesado en el cumplimiento de una obligación legal, en el de una misión de interés público y/o en el ejercicio de poderes públicos conferidos, de acuerdo con el artículo 6 del RGPD.

No están previstas comunicaciones a terceros, salvo obligación legal, ni transferencias a terceros países u organizaciones internacionales. Los datos se conservarán durante el tiempo necesario para cumplir con la finalidad para la que se recabaron y para determinar las posibles responsabilidades que se pudieran derivar.

Podrá ejercitar los derechos de acceso, rectificación, supresión, así como otros, cuando procedan, ante esta Entidad, indicando en el asunto: Ref. Protección de Datos, o a través de la Sede Electrónica. Si en el ejercicio de sus derechos no ha sido debidamente atendido, podrá presentar una reclamación ante la Agencia Española de Protección de Datos, C/ Jorge Juan, 6 28001 Madrid o a través de su sede electrónica. No obstante, en primera instancia, podrá presentar reclamación ante el Delegado de Protección de Datos:

SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA - CIF S9600001C

<https://sindicom.sedipualba.es/>

963869300 - dpd@sindicom.es

C/ Sant Vicent, 4 - 46002 València

El interesado que lo indica acepta ser notificado de forma electrónica, como mecanismo de notificación predeterminado, utilizando para ello la dirección de correo electrónico, DEH y teléfono móvil indicados.

¹El solicitante que lo indica, manifiesta expresamente su oposición a que la administración actuante pueda consultar o recabar datos y documentos de cualquier Administración, en cuyo caso deberá aportar con la solicitud la documentación acreditativa correspondiente (art. 28.2 Ley 39/2015. Redactado por la disposición final 12 de la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre.)

Id. Document: [REDACTED]
Comprovar autenticitat en <https://sede.valencia.es>
Expedient: [REDACTED]

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
SERVICIO DE MEJORA CLIMÁTICA

ALEGACIONES QUE SE FORMULAN AL BORRADOR DE INFORME DE FISCALIZACIÓN SOBRE MEDIDAS ADOPTADAS POR LAS ENTIDADES LOCALES EN MATERIA DE AHORRO Y EFICIENCIA ENERGÉTICA.

Primera alegación

Apartado 5.3 del borrador del informe, página 10 , párrafo

5.3. ENTIDADES QUE NO DISPONEN DE PLANIFICACIÓN GENERAL. MEDIDAS SECTORIALES

De las 32 entidades sin planificación general, a excepción de la Diputación provincial de Valencia, todas ellas contestaron que habían adoptado alguna medida de carácter sectorial: en materia de movilidad y transporte (20 entidades), edificios públicos (24 entidades), alumbrado público (28 entidades) y otras medidas (seis entidades). También hemos comprobado que, al menos, tres ayuntamientos de más de 50.000 habitantes cuentan con un Plan de Agenda Local Urbana (Alcoy, Alicante y Elda).

5.6. ENTIDADES CON PLAN DE AGENDA LOCAL URBANA

De los 66 ayuntamientos de más de 20.000 habitantes de la Comunitat Valenciana, tan solo nueve cuentan con un Plan de Agenda Local Urbana.

Contenido de la alegación:

Valencia cuenta con una La estrategia Urbana 2030 publicada en el año 2022

Documentación justificativa de la alegación:

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
CAP DE SERVICI - SERV. DE MILLORA CLIMATICA	ANA VICIANO PASTOR	13/09/2024	ACCVCA-120	[REDACTED]

Id. Document: [REDACTED]
Comprovar autenticitat en <https://sede.valencia.es>
Expedient: [REDACTED]

Segunda alegación

Apartado 5.11.1 del borrador del informe, página 17 , párrafo PMUS

5.11.1. Plan de movilidad y transporte urbano sostenible (PMUS)

La Ley 7/2021, en su artículo 14.3, establece que los municipios de más de 50.000 habitantes adoptarán antes de 2023 planes de movilidad urbana sostenible (en adelante, PMUS) que introduzcan medidas de mitigación a fin de reducir las emisiones derivadas de la movilidad incluyendo al menos las especificadas en dicha ley. Por su parte la ley autonómica 6/2011 contempla la obligación de todos los municipios de la Comunitat Valenciana de más de

20.000 habitantes de formular un PMUS en el plazo de cuatro años a partir de su entrada en vigor. En consecuencia, todos los ayuntamientos incluidos en esta fase de la fiscalización deben contar con un plan de movilidad urbana sostenible aprobado.

Estas disposiciones no han sido atendidas por los ayuntamientos de Elda, Torrent y Torrevieja, en tanto en cuanto no tienen un plan de movilidad urbana aprobado.

Hemos comprobado que únicamente cuatro PMUS están actualizados y adaptados a la Ley 7/2021 (Elche, Orihuela, Paterna y Vila-real), mientras que en siete casos (Alcoy, Alicante, Benidorm, Castelló de la Plana, Sagunto, San Vicente del Raspeig y València), los PMUS se elaboraron antes de la entrada en vigor de esta Ley, de manera que, si bien cumplen la normativa autonómica de 2011, no incorporan las modificaciones pertinentes para su adaptación al artículo 14 de la Ley 7/2021. Entre ellos, únicamente el PMUS de Benidorm, se encuentra en fase de adaptación a la ley estatal. Finalmente, en el caso de Gandia, su PMUS se aprobó en 2009 y no se adapta ni a la normativa autonómica ni a la estatal, aunque se encuentra en fase de adaptación a la normativa vigente.

El siguiente cuadro resume el número de entidades que han adoptado las preceptivas medidas en materia de movilidad urbana previstas en el artículo 14.3 de la Ley 7/2021, de las doce entidades que han elaborado un PMUS, a excepción de San Vicente del Raspeig que no ha facilitado esta información.

Los cuatro PMUS actualizados y adaptados a la Ley estatal (Elche, Orihuela, Paterna y Vila-real), incluyen las nueve medidas que como mínimo han de contener según el artículo 14.3 de la ley 7/2021, excepto Vila-real que no contempla las dos medidas relacionadas con las ZBE.

Contenido de la alegación:

- El PMUS aprobado en 2013 tiene un año horizonte de desarrollo de sus actuaciones en el año 2030.
- Gran parte de las medidas que contempla el PMUS vigente están encaminadas a la reducir las emisiones derivadas de la movilidad, de acuerdo con el contenido del artículo 14.3 de la Ley 7/2021, de 20 de mayo, de cambio climático y transición energética.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
CAP DE SERVICI - SERV. DE MILLORA CLIMATICA	ANA VICIANO PASTOR	13/09/2024	ACCVCA-120	[REDACTED]

Id. Document:

Comprovar autenticitat en: <https://sedipualba.es>

Expedient:

- Se ha realizado ampliaciones del PMUS mediante la aprobación de planes complementarios como el plan director de seguridad vial (aprobado por el Pleno en 2018), ordenanza de movilidad, de aparcamientos y un nuevo reglamento de la EMT (aprobados por el Pleno durante 2019), Plan director de la bici (aprobado por el Pleno en 2023) así como un el Plan Director 2025- 2030 de la EMT, en fase de redacción en la actualidad.
- Encontrándose en elaboración el PMOME, tan fundamental en la visión metropolitana de la movilidad y que de forma tan directa afecta a la movilidad en la ciudad de València, parece apropiado aplazar la adaptación del PMUS hasta la aprobación definitiva del PMOME. Dicha adaptación estaría encaminada a revisar y/o actualizar las propuestas de actuación para el resto del periodo de vigencia del Plan de movilidad Urbana, incluyendo de forma expresa el establecimiento de zonas de bajas emisiones y nuevas medidas de mitigación que permitan reducir las emisiones derivadas de la movilidad.
- La implantación de la Zona de Bajas Emisiones es una obligación legal contenida en la Ley 7/2021, de 20 de mayo, de cambio climático y transición energética y que es aplicable a los municipios de más de 50.000 habitantes buscando mejorar la calidad del aire y mitigar las emisiones de gases de efecto invernadero.
- Para dar cumplimiento al citado mandato y a la vista de la coincidencia de objetivos entre la existente Área de Prioridad Residencial situada en Ciutat Vella y las Zonas de Bajas Emisiones, la Junta de Gobierno Local vino a considerar, en fecha 15 de diciembre de 2023, que dicha APR reunía todos los elementos para ser considerada una ZBE. Sin embargo, en cumplimiento de lo previsto por la disposición transitoria única del Real Decreto 1052/2022, de 27 de diciembre, por el que se regulan las zonas de bajas emisiones resulta necesario adecuar esta primera ZBE de la ciudad a lo regulado en el Real Decreto.
- Teniendo en cuenta todos estos antecedentes, el Ayuntamiento de València ha iniciado, mediante moción aprobada en Junta de Gobierno Local el 28 de junio de 2024, la tramitación de la Ordenanza de Zonas de Bajas Emisiones solicitando a los diferentes servicios del consistorio que emitan informe sobre el contenido de la norma en atención a sus competencias. Los siguientes pasos serán: aprobación del proyecto de disposición normativa por la Junta de Gobierno Local previo informe de la Asesoría Jurídica municipal, presentación de enmiendas por los grupos políticos, aprobación inicial de la disposición por el Pleno previo dictamen de la comisión informativa competente, trámite de exposición pública y por último, acuerdo plenario de aprobación definitiva y publicación en el BOP.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
CAP DE SERVICI - SERV. DE MILLORA CLIMATICA	ANA VICIANO PASTOR	13/09/2024	ACCVCA-120	

Id. Document: [REDACTED]
Comprovar autenticitat en <https://sede.valencia.es>
Expedient: [REDACTED]

Tercera alegación

Apartados 5.11.2 y 5.11.3 del borrador de informe, pàgina [REDACTED], párrafo [REDACTED]

5.11.2. Plan de ahorro y eficiencia energética de edificios públicos

La Directiva 2010/31/UE establece que a partir del 31 de diciembre de 2018 los edificios nuevos que estén ocupados y sean propiedad de administraciones públicas, serán edificios “de consumo energético casi nulo”. Por su parte, el Consejo de ministros aprobó el 11 de octubre de 2022 el Plan Más Seguridad Energética (en adelante Plan +SE), por el cual las comunidades autónomas deberán elaborar planes de ahorro energético y autoconsumo para edificios antes del 1 de diciembre de 2022. Finalmente, la Ley 6/2022 no establece la obligación de efectuar planes específicos de ahorro energético para edificios en entidades locales.

Benidorm es la única entidad que cuenta con un Plan de ahorro y eficiencia energética denominado “Plan director de autoconsumo en edificios municipales Ayuntamiento de Benidorm”, de 17 de noviembre de 2017. Este Plan tiene por objeto el estudio de la viabilidad (técnica, legislativa y económica) de instalaciones fotovoltaicas en diferentes centros municipales, motivado por el compromiso ambiental y apuesta por las energías renovables por parte del propio Ayuntamiento.

5.11.3. Plan de alumbrado público

Alicante, Benidorm y Elche indican en el cuestionario que tienen plan de alumbrado público. No obstante, hemos comprobado que Alicante y Elche tienen integrado este plan en sus respectivos PAES y que el plan de alumbrado de Benidorm se encuentra en proceso de contratación pública. No obstante, la Ley 6/2022, no establece la obligación de efectuar planes específicos de alumbrado público por parte de las entidades locales.

Contenido de la alegación:

El Ayuntamiento dispone de un Estudio y Auditoría Energética que se redactó a modo de Plan de Actuación para la adopción de Medidas de Mejora de la Eficiencia Energética, que sin estar aprobado por ningún órgano de gobierno, ha servido de Plan Director de las inversiones necesarias, y que en gran medida ya se han realizado, para llevar a cabo la transformación del Alumbrado Público de la ciudad de València, en el que se ha llevado a cabo una inversión que actualmente supera los 25.000.000 € y ha supuesto un ahorro del orden de 40.000.000 kW.h/año en términos de energía, y de unos 16.000.000 €/año en términos económicos. En la actualidad se están llevando a cabo inversiones siguiendo ese Plan Director,

En su trabajo diario y dentro de sus distintos programas de actuación el Ayuntamiento ejecuta acciones y medidas de mejora energética entre las que se destacan las siguientes:

Instalación de placas fotovoltaicas en los edificios municipales. Recientemente se encuentra en ejecución la mayor planta urbana en cementerios de España a título de ejemplo. Se tiene previsto seguir con la instalación de fotovoltaicas en edificios municipales.

Paralelamente realiza y realizarán en el futuro auditorías energéticas.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
CAP DE SERVICI - SERV. DE MILLORA CLIMATICA	ANA VICIANO PASTOR	13/09/2024	ACCVCA-120	[REDACTED]

Id. Document:

Comprovar autenticitat en <https://sede.valencia.es>

Expedient:

También se están realizando intervenciones de sustitución luminarias en edificios municipales para mejorar la eficiencia, mediante suministro e instalación por parte de la contrata.

Se ha renovado la flota de coches eléctricos municipal e instalado cargadores eléctricos para uso interno y externo y la EMT también está realizando la transformación de su flota a eléctrico.

Estos son solo alguno de los ejemplos de las acciones realizadas por el Ayuntamiento en materia de eficiencia energética.

Todas estas intervenciones, pretenden ampliarse en 2025 y próximos años.

Signat electrònicament per:

Antefirma	Nom	Data	Emissor cert	Núm. sèrie cert
CAP DE SERVICI - SERV. DE MILLORA CLIMATICA	ANA VICIANO PASTOR	13/09/2024	ACCVCA-120	

ANNEX V

Informe sobre les al·legacions presentades

ANÀLISI DE LES AL·LEGACIONS EFECTUADES PER L'AJUNTAMENT DE VALÈNCIA A L'ESBORRANY DE L'INFORME DE FISCALITZACIÓ SOBRE LES MESURES ADOPTADES PER LES ENTITATS LOCALS EN MATÈRIA D'ESTALVI I EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

Per mitjà d'un escrit de la Sindicatura de data 24 de juliol de 2024 es va remetre, als quinze ajuntaments de més de 50.000 habitants de la Comunitat Valenciana, l'esborrany de l'Informe de fiscalització sobre les mesures adoptades per les entitats locals en matèria d'estalvi i eficiència energètica, perquè efectuaren les al·legacions que consideraren oportunes. Dins del termini concedit, únicament s'han rebut, per registre electrònic, les al·legacions formulades per l'Ajuntament de València. La resta dels ajuntaments no ha presentat al·legacions.

Pel que fa a les al·legacions formulades, s'informa del que segueix:

Primera al·legació

Secció 5, "Conclusions generals". Fase I, apartats 5.3, "Entitats que no disposen de planificació general. Mesures sectorials", i 5.6, "Entitats amb pla d'agenda local urbana", de l'esborrany de l'Informe

Comentaris

Pel que fa a les conclusions generals assenyalades en els apartats 5.3 i 5.6 de la secció 5 de l'esborrany de l'Informe, relatives a les mesures sectorials adoptades per les entitats que no disposen de planificació general i entitats amb pla d'agenda local urbana, respectivament, València al·lega que compta amb l'Estratègia Urbana 2030, publicada en 2022.

En l'apartat 5.3 no s'inclou l'Ajuntament de València entre aquells que disposen d'un pla d'agenda local urbana, perquè es refereix únicament a aquells que no disposen d'un instrument de planificació general. Per la seua banda, l'apartat 5.6 es limita a indicar que tan sols 9 ajuntaments de més de 20.000 habitants compten amb un pla d'agenda local urbana, tenint en compte que l'apartat 1.7 de l'apèndix 4 de l'Informe ja mostra un quadre en què es detallen aquests ajuntaments (quadre 22).

No obstant això, es pren en consideració l'al·legació presentada i es proposa precisar el contingut de l'apartat 5.3 i afegir a l'apartat 5.6 els 9 ajuntaments amb Pla d'Agenda Local Urbana.

Conseqüències en l'Informe

Modificar l'apartat 5.3 de la secció 5 de l'esborrany de l'Informe de la manera següent:

On diu: "També hem comprovat que, almenys, tres ajuntaments de més de 50.000 habitants compten amb un pla d'agenda local urbana (Alcoi, Alacant i Elda)."

Ha de dir: "També hem comprovat que tres ajuntaments de més de 50.000 habitants sense planificació general compten amb un pla d'agenda local urbana (Alcoi, Alacant i Elda).

Modificar l'apartat 5.6 de la secció 5 de l'esborrany de l'Informe de la manera següent:

On diu: "Dels 66 ajuntaments de més de 20.000 habitants de la Comunitat Valenciana, tan sols nou compten amb un pla d'agenda local urbana."

Ha de dir: "Dels 66 ajuntaments de més de 20.000 habitants de la Comunitat Valenciana, els 9 següents compten amb un pla d'agenda local urbana: Alcoi, Alacant, Alzira, Castelló de la Plana, Elda, Torrent, València, Vila-real i Vinaròs."

Segona al·legació

Secció 5, "Conclusions generals". Fase II, apartat 5.11.1, "Pla de mobilitat i transport urbà sostenible (PMUS)"

Comentaris

L'Ajuntament al·lega que compta amb un PMUS aprovat en 2013 amb un horitzó temporal fins a l'any 2030 i que gran part de les mesures que preveu aquest PMUS estan encaminades a reduir les emissions d'acord amb el contingut de la Llei 7/2021, entre altres aspectes. S'afeg que el PMOME (Pla de Mobilitat Metropolitana de València) es troba en fase d'elaboració i que sembla apropiat ajornar l'adaptació del PMUS fins a l'aprovació definitiva del PMOME.

Aquesta al·legació no contradiu el que s'indica en l'apartat 5.11.1 de l'esborrany de l'Informe, en el qual s'indica que, en set casos, entre els quals es troba l'Ajuntament de València, els PMUS es van elaborar abans de l'entrada en vigor de la Llei 7/2021, per la qual cosa, si bé compleixen la normativa autonòmica de 2011, no incorporen les modificacions pertinents per a la seua adaptació a l'article 14 de la Llei 7/2021.

No obstant això, es pren en consideració aquesta al·legació i es proposa incorporar, a efectes informatius, la situació actual del PMOME.

Conseqüències en l'Informe

Afegir el paràgraf final següent a l'apartat 5.11.1 de la secció 5 de l'esborrany de l'Informe:

"Cal afegir que en fase d'al·legacions l'Ajuntament de València informa que l'adaptació del PMUS a la Llei 7/2021 es troba supeditada a l'aprovació definitiva del Pla de Mobilitat Metropolitana de València (PMOME), actualment en elaboració."

Tercera al·legació

Secció 5, "Conclusions generals". Fase II, apartat 5.11.2, "Pla d'estalvi i eficiència energètica d'edificis públics", i 5.11.3, "Pla d'enllumenat públic", de l'esborrany de l'Informe

Comentaris

L'Ajuntament presenta una al·legació informativa de les actuacions realitzades en matèria d'eficiència energètica que no contradiu ni aporta informació addicional per a la seua incorporació a l'esborrany de l'Informe.

Conseqüències en l'Informe

No modifica l'esborrany de l'Informe.

Document sota custòdia en Seu Electrònica

SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

NIF: S9600001C

Informe mesures locals estalvi i eficiència energètica_2023_val - SEFYCU 5557051

Podeu accedir a aquest document en format PDF-PAdES i comprovar la seua autenticitat en la Seu Electrònica usant el codi CSV següent:

URL (adreça en Internet) de la Seu Electrònica:

<https://sindicom.sedipualba.es/>

Codi Segur de Verificació (CSV):

KUAA AA4K XDNL 4N2T LK4M

En aquesta adreça podeu obtenir més informació tècnica sobre el procés de firma, així com descarregar les firmes i els segells en format XAdES corresponents.

Resum de firmes i/o segells electrònics d'aquest document

Empremta del
document per a la
persona firmant

Text de la firma

Dades addicionals de la firma

Vicent Cucarella Tormo
Síndic Major

Signatura electrònica avançada - ISTEK - 16/10/2024 8:43
VICENT CUCARELLA TORMO